

Утвърдил:

САВА ДРАГУНЧЕВ
РЪКОВОДИТЕЛ НА СТРУКТУРАТА ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ ЗА
ИНВЕСТИЦИЯ С11.16 „РАЗВИТИЕ НА
КУЛТУРНИЯ И ТВОРЧЕСКИЯ СЕКТОРИ“

Таблица за направените предложения и възражения в процеса на обществено обсъждане на проект на Условия за кандидатстване за процедура № BG-RRP-11.014 Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“, Компонент 11 „Социално включване“ от Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)

№	Данни на подателя	Дата на получаване	Коментар/Предложение/Възражение	Становище на СНД
Коментари от обществено обсъждане, проведено в периода 21.11.2023 г. – 12.01.2024 г.				
1.	office@tatcreative.com	22.11.2023	Здравейте! Пиша Ви, като представител на издателство "ТАТ Криейтив", които реализираме успешен проект по ПРОГРАМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧАСТНИ КУЛТУРНИ ОРГАНИЗАЦИИ. Това, което забелязахме обаче при оценяване на други наши проекти, с които кандидатствахме, както и по проекти на наши колеги, е неточното и на места много противоречиво оценяване от страна на комисиите. За едни и същи хонорари, които са за сходни дейности - в единия проект са одобрени, а в другия пише, че са силно завишени. Според комисията "силно завишен хонорар" е такъв, който сме описали за ежемесечна работа в продължение на 9 месеца, на стойност под минималната работна заплата. Ако го сведем до цена на брой изпълнение (в случая по-конкретно е илюстрация), цената е 40-50 лв на илюстрация, която се рисува в рамките на 3 до 5 дни, за сметка на други проекти, които обаче са одобрени и в които тази цена	Приема се по принцип: На този етап се разглеждат единствено предложения и възражения, които се отнасят до проекта на Условията за кандидатстване и изпълнение по процедурата. Средствата по схемата се разпределят при стриктно спазване на специфичната нормативна уредба, с която са определени детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост – Постановление № 114 на Министерския съвет от 8 юни 2022 г. (ПМС 114/ 08.06.2022 г.)

			е десеторно по-висока. А в нашия случай става въпрос и за възможно най-сложна за направа илюстрация. С това описание искаме да кажем, че е много важно оценяващата комисия да разбира от това, което оценява. Да бъдат специалисти в тази област. Също така комисията изисква документи, които по условието на проекта не се изискват, но ние въпреки това сме ги приложили. Т.е. комисията не е видяла, прочела и разбрала. И това не са единични случаи, а е масово срещано сред проектите и техните оценки. По същия начин комисията изисква от нас и други неща, които по проект не се изискват. За да сме сигурни сме провели разговори по телефона с НФК и са ни потвърдили, че правилно сме разбрали, но комисията смята друго, което не ни се вижда законно. Не искаме да влизаме в детайли. Ето защо искаме силно да препоръчаме да се внимава много при подбора на членове на комисиите. Те са от решаващо значение и би трябвало да следят внимателно написаните от нас документи за кандидатстване. Също така смятаме, че трябва да има период на обжалване и преразглеждане на документите, поради възможни допуснати грешки от страна на комисията. Това е от изключителна важност за прозрачността при оценяването на проектите. Благодаря Ви за вниманието! Мая Бочева	
2.	szps10398@gmail.com	21.12.2023	Възражения са по отношение на незаконосъобразни, ограничителни и дискриминационни изисквания в Условието за кандидатстване , а именно: 1. Изискване : „Кандидати по процедурата могат да бъдат културни организации по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата, както и еднолични търговци с предмет на дейност в сферата на културата, създадени преди 01.01.2020 г. и осъществяващи устойчива културна дейност през целия период“ Изискването дискриминационно, защото посочените обстоятелства ограничават участието по такъв признак: - изискването за регистрация преди 01.01.2020 , ограничава участието на субекти регистрирани по-късно, а като	Не се приема: Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условието, при които сдружения на физически лица могат да се ползват от защитата на закона, са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че касаят защитата на интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците, обосновани в чл. 4, а именно: „<i>Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на</i>

		цяло подобно изискване не би могло да бъде обстоятелство, което би предпоставило по-високо качество на подадените проектни предложения, а само намалява конкуренцията и не осигурява равноспоставеност на творците и културните организации, които всички би трябвало да са допустими кандидати - ограничаването на юридическите субекти до единствено еднолични, ограничава равноправното участие на икономически и физически субекти с друг статут и отново подобно изискване, не би могло да бъде обстоятелство, което би предпоставило по-високо качество на подадените проектни предложения, а само намалява конкуренцията и не осигурява равноспоставеност на творците и културните организации, които са потенциални кандидати - изискването “устойчива културна дейност” не е формулирано – какво означава, съответно е незаконосъобразно – равнопоставено би било до участие да бъдат допуснати най-широк кръг от потенциални бенефициери, а чрез критериите за оценка на качеството на предложенията - да бъдат селектирани най-добрите предложения с висок потенциал за устойчивост - Критерии за оценка на качеството: Част Качества на кандидата – са също незаконосъобразни и ограничителни, защото по никакъв начин обстоятелството, че един кандидат има 10 годишен професионален опит, което се доказва чрез представяне на най-значимите реализирани проекти за периода в хронологичен ред, не може да бъде обективно що се отнася до качествена оценка, защото никъде не е формулирано, какво значи „значим реализиран проект“ - В националното ни законодателство е въведена забранена и е предвидено, че „... всяка пряка или непряка дискриминация, т.е. поставяне на едно лице/а в особено неблагоприятно положение, в резултат на различно третиране при сходни обстоятелства спрямо друго лице или група лица, характеризиращи се с някой от защитените признаци или факти, от които може да се направи обосновано предположение за наличието на дискриминация...“ (вж. чл.4 от ЗЗДискр.). ЗЗДискр урежда специалната защита срещу неравно третиране под формата на нееднакво, неправомерно правоприлагане на нормативни правила и/или	всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна“. Във връзка с горното е неправилно третирането на публикуваните Условия за кандидатстване по схемата като дискриминационни, незаконосъобразни и ограничителни по отношение на допустимостта на кандидатите и качествата, на които трябва да отговарят предвид факта, че допустимите кандидати са само юридически лица. Не се приема: Допустимите кандидати по схемата са културни организации по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата /ЗЗРК/, както и еднолични търговци с предмет на дейност в сферата на културата. Определението за културна организация е дадено в § 1, т. 3 от ДР на Закона за закрила и развитие на културата. Приема се частично: Текстовете в критериите за оценка на качеството са прецизирани. Следва да се има предвид, че една от целите на Механизма за възстановяване и устойчивост е предоставянето на своевременна целева подкрепа на българските КТИ под формата на безвъзмездни средства за бързо възстановяване от последиците от COVID-19 пандемията. Ето защо е заложено изискването за „Устойчивост“ и същото е изведено чрез два обективни критерия – дата на регистрация на кандидата и непрекъснатост на професионалната дейност в сферата на културата за целия период от 01.01.2020 г. (периода на пандемия). Не се приема: По отношение на цитираното законодателство следва да се има предвид, че Планът за възстановяване и устойчивост се основава и подчинява на Регламент (ЕС) 241/2021г. и
--	--	--	---

			установяване на порочни практики от страна на различните правни субекти, каквото е поставено изискване . И не на последно място, поставените изисквания са в противоречие на ЗАКОН ЗА ЗАКРИЛА И РАЗВИТИЕ НА КУЛТУРАТА, формулирани в: "Чл. 2. Основните принципи на националната културна политика са: 1. демократизъм на културната политика, свобода на художественото творчество и недопускане на цензура; 2. децентрализация в учие на правлението и финансирането на културните дейности; 3. равнопоставеност на творците и на културните организации;"	произтичащите от него нормативни актове, при спазване и на националното законодателство.
3.	varnafestivals@gmail.com	22.12.2023	Да се преосмислят качествените критерии: Културният продукт/продукция е носител на минимум 3 национални и/или международни награди Е НЕПРИЛОЖИМ ЗА ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ ПОТЕНЦИАЛНИТЕ КАНДИДАТИ. "Българско художествено произведение" е в противоречие с условието за колаборация. Необходима е дефиниция на "Българско художествено произведение". ДА СЕ УДЪЛЖИ СРОКА ПО ДВЕТЕ СХЕМИ ДО 2 ЯНУАРИ 2024 Г. КАТО ДОТОГАВА ЩЕ ПРЕДЛОЖИМ ПРИЕМЛИВИ ФОРМУЛИРОВКИ ЗА КАЧЕСТВЕНИ КРИТЕРИИ.	Не се приема: Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Приема се : Срокът за подаване на предложения/възражения по публикуваната процедура за обществено обсъждане е удължен до 23:59 ч. на 12.01.2024 г.
4.	ivo_asenov@yahoo.com	22.12.2023	Във връзка с изискванията и ограниченията на ПМС 80 от 09.05.2022г. за определяне на правилата за възлагане на дейности по инвестиции от крайни получатели на средства от механизма за възстановяване и устойчивост, молим НФК да включи в Условието за кандидатстване малко повече информация за задълженията произтичащи от горесцитираната нормативна уредба по отношение кандидатите по Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“, което би било полезно за потенциалните изпълнители от гледна точка планиране на сроковете за изпълнение на заложените по проекта дейности. Очакваме отговор от ваша страна по отношение отправените препоръки.	Приема се: Текстовете са прецизирани.
5.	museumpassion1@abv.bg	22.12.2023	Уважаеми представители на Национален фонд „Култура“, Във връзка с публикувани за Обществено обсъждане пакет документи по Схема за безвъзмездна помощ с две сесии	Приема се по принцип.

			„Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ и предвид забавянето в графика за публикуване на схемата, което разбираме, че не е само при вас като структура за наблюдение, с настоящото отправяме предложение с молба схемата да бъде пусната за кандидатстване в максимално кратък срок след изтичане срока за обществено обсъждане, за да можем ние като потенциални кандидати да се впишем в сроковете за изпълнение на проектните си предложения. Обръщаме ви внимание, че платформите на отворените пазари имат годишна цикличност, което предполага да разполагаме с достатъчно време, за да заявим участие и да изпълним заложените в проекта дейности, което ще се случи единствено ако Национален фонд „Култура“ обяви процедурата за кандидатстване още в началото на идната нова година. Надяваме се на разбиране от ваша страна и очакваме предприемане на подходящите действия за удовлетворяване на нашето искане. Поздрави!	
6.	tedy2001@abv.bg	22.12.2023	Уважаеми дами и господа експерти, Национален фонд „Култура“ има публикувана за обществено обсъждане процедура „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ и като лице отговарящо напълно на изискванията за допустим кандидат не можах да разбера, защо НФК вместо да започне прием по схемата, която чакаме толкова дълго, публикува документите обясняващи условията и то за цял един месец. Чакаме реални действия от НФК, изразяващи се в осигуряване на възможност за кандидатстване на кандидати като мен и то в най-кратки срокове.	Приема се по принцип.
7.	artlover2021@abv.bg	22.12.2023	С настоящото се обръщаме към вас със следните предложения, които се отнасят както за публикуваната за обществено обсъждане BG-RRP-11.014 - Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“, така и по принцип за предстоящите схеми, които вашата институция подготвя за културния сектор по плана за възстановяване и устойчивост. Общи предложения и коментари: 1. НФК като администратор на средствата от НПВУ да намери законов начин за пропускане на етапа за обществено обсъждане, т.к. това води до допълнително забавяне в по нататъшните срокове за кандидатстване, изпълнение и респ. отчитане на одобрените проектни предложения.	Не се приема: Етапът на Обществено обсъждане е задължителен и е определен в разпоредбите на чл. 5, ал. 2 от ПМС 114/08.06.2022 г.

			2. НФК като администратор на средствата от НПВУ да намери законен начин за преодоляване на препятствието, което се явява заложената в условията за кандидатстване банкова гаранция, т.к. културния сектор в България не разполага с финансова обезпеченост, която да бъде основание пред банковите институции за издаване на банково обезпечение при заявяване на авансово плащане. Без предвиденото авансово плащане е невъзможно бъдещото изпълнение на проектните предложения в сферата на културата, поради очевидната липса на свободен оборотен капитал на потенциалните кандидати.	Не се приема: Задължението за обезпечаване на авансово плащане, както и условията, на които трябва да отговаря обезпечението, произтича от разпоредбите на чл. 3а от ПМС 114/08.06.2022 г. В публикуваните за Обществено обсъждане Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда за потенциалните кандидати и едно междинно плащане с цел осигуряване на свободни оборотни средства.
8.	music_culture@abv.bg	22.12.2023	Здравейте, По публикуваната схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ отправяме следния коментар: По точка 13 „Срок за изпълнение на индивидуалните проекти“ сте вписали „18 месеца от подписване на договора за финансиране от Механизма за възстановяване и устойчивост за изпълнение на инвестиция“. Според нас е редно да се уточни, че срокът започва да тече от двустранното подписване на договора за финансиране между кандидата и НФК. По точка 16 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“, т. 5 от описаните документи: „Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия и Справка за обобщените параметри на предприятието (Приложение № 5). От така предоставената в условията информация не става ясно по какъв начин СНД, ще проверява истинността на декларираните от кандидата свързани предприятия/ предприятия партньори, при условие, че няма достъп до счетоводните данни на лицата, които ще бъдат включени в Справка за обобщените параметри на предприятието. Не е ли редно да се изиска още на етап кандидатстване счетоводната информация за лицата, които ще се декларират от кандидата за свързани/ партньори като се вземе предвид различните възможности на правноорганизационната форма на същите.	Приема се: Текстовете са прецизирани.
9.	film_summer_20@abv.bg	22.12.2023	Дами и господа, Преглеждайки пуснатите за обществено обсъждане условия за кандидатстване и условия за изпълнение, вкл. приложенията към тях, никъде не видяхме текст, който да ни дава информация по отношение факта, че предоставените при кандидатстване	Приема се: Текстовете са прецизирани.

			лични данни са осигурени и защитени, съгласно Закона за защита на личните данни. Моля СНД да обърне внимание на горното и да изправи документацията за кандидатстване и изпълнение, където е допустимо, за да може кандидатите по процедура „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ да са информирани по отношение факта, по какъв начин ще бъдат съхранени личните им данни и информация, предоставени на Национален фонд „Култура“.	
10.	project_culture_2023_2025@abv.bg	22.12.2023	Здравейте, Националният план за възстановяване и устойчивост е в процес на изпълнение от голяма част структурите за наблюдение и докладване още от 2022г. Национален фонд „Култура“ се движи със значително забавяне в обявяването на процедурите по предвидените за изпълнение грантови схеми, като в тази връзка предлагаме поне процедурите, които са обявени за обществено обсъждане да бъдат пуснати за кандидатстване още в началото на 2024г., защото забавянето се отразява пагубно върху сектора.	<i>Приема се по принцип.</i>
11.	artenthusiast@abv.bg	22.12.2023	Уважаеми госпожи/господа, Във връзка с обявената за обществено обсъждане Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“, имаме следния коментар: В публикуваното Приложение № 10 Критерии и методика за оценка на предложения за изпълнение на инвестиции сте заложили критерии за оценка на качеството на проектите предложения, но не е уточнена хипотезата, при която, поради непредвидени за кандидата обстоятелства при изпълнение на ПИИ, се наложи отпадане на част от заложените критерии, в резултат на което общата оценка на качеството на проекта падне под допустимия минимум точки, за които има разполагаем бюджет (при условия на ограничен бюджет). Моля уточнете изискванията по схемата във връзка с гореизложеното.	<i>Приема се: Текстове са прецизирани.</i>
12.	ivan_mitev_90@abv.bg	22.12.2023	Във връзка с публикуваните Условия за кандидатстване по „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“, бихме искали да отправим следното предложение: В Раздел 9.1 Условия за допустимост на разходите да прецизирате текста, отнасящ се до проверка на преките разходи чрез съпоставяне на последните с пазарни цени за аналогични разходи поради факта, че хипотетично подобна проверка би	<i>Приема се: Текстове са прецизирани.</i>

			могла да се окаже неосъществима за определени видове разходи, за които се кандидатства	
13.	ralitsa.ivanova@advant.bg	22.12.2023	Уважаеми дами и господа, В качеството ни на организация предлагаша консултантски услуги в сферата на европейското финансиране и предвид многобройните запитвания отправени към нас от потенциални кандидати от сектора на КТИ, се обръщаме към вас с предложение, Национален фонд „Култура“ да обяви за кандидатстване процедура „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ максимално бързо, с оглед спецификата на бъдещите проектни предложения и необходимостта от продължителен период на организация и логистика извън пределите на страната. Във връзка с горното, очакваме Национален фонд „Култура“ да се произнесе положително относно отправеното предложение. Предварително благодарим!	<i>Приема се по принцип.</i>
14.	projects@gabrovo.bg	22.12.2023	До Национален фонд „Култура“ Относно: Удължаване на срока за приемане на коментари/предложения по открита процедура за обществено обсъждане на „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ и по открита процедура за обществено обсъждане на „Схема за безвъзмездна помощ в четири сесии „Създаване на български продукции и копродукции в сектора на КТИ“. Уважаеми госпожи/господа, Във връзка с цитираните по-горе процедури за обществено обсъждане, моля за удължаване на срока за подаване на коментари и предложения по обявените схеми до 10 януари 2023 г., с цел депозиране на аргументирани предложения от страна на културния сектор на територията на община Габрово, които биха подобрили Насоките за кандидатстване. Ролята на инициативата Проект 42 е изключително важна за развитието на културните и творческите индустрии, защото за първи път дава възможност по-голям обем от средства да се насочат към тях. Предвид краткия срок за депозиране на препоръки по Насоките и за двете схеми, както и поредицата от неработни дни в края на годината, считам, че е необходимо още време за предоставяне на задълбочени и адекватни коментари от страна на творческата и културна гилдия. С уважение,	<i>Приема се:</i> Срокът за подаване на предложения/възражения по публикуваната процедура за обществено обсъждане е удължен до 23:59 ч. на 12.01.2024 г.

			Таня Христова Кмет на Габрово	
15.	office@sunnyconsulting.org	22.12.2023	Предложения и коментари по Процедура „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“: 1. По Условия за кандидатстване, раздел 9.2 „Допустими категории разходи“, точка „Преки разходи“, - подточка 1.3. „Разходи за наем на допълнителни пространства (реални и виртуални), оборудване и техника по обезпечаване на културния продукт, включително разходи за застраховка и/или охрана“; Моля НФК да уточни за какви пространства става въпрос – административни, творчески, складови и пр. Така както е описан разхода дава широко поле за интерпретация на видовете разходи, които могат да бъдат включени в проекта и които в последствие оценителната комисия може да прецени като недопустими. 2. По Условия за кандидатстване, раздел 7 „Допустими партньори“: - в момента е записано: „По настоящата процедурата не се допускат партньори. Не се предвижда партньорство, засягащо финансовото подпомагане по нея (не се допуска подялбата на финансиране между крайния получател и партньори). Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. „Партньори на кандидатите за средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на инвестицията или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от инвестицията и разходват средства от МВУ.“ От така вписания текст не става ясно допустими ли са партньорски организации при изготвяне на ПИИ или ограничението е само финансово. Извода, който ние си правим, е че не са допустими за участие по проекта партньори, на които	Приема се: Текстовете са прецизирани. Приема се частично: Текстовете са прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер.

			ще се заплаща от бюджета на проектното предложение, което определя и предложението, което даваме. - текстът да стане: „По настоящата процедурата не се допускат партньори, които ще се възползват от финансовата помощ по процедурата. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, но ще участват при изпълнение на отделни специфични дейности по ПИИ.“ 3. По Условия за кандидатстване, раздел 9.2 „Допустими категории разходи“: Текстът „Средствата се предоставят единствено и само за разходи на кандидатстващата организация при копродукционна дейност – следователно другата организация е недопустима.“ Така включената в Условието за кандидатстване информация е доста неточна и хаотична и според нас означава, че при копродукционна дейност, разходите по ПИИ се предоставят на кандидата. Поради това предлагаме Текстът да се прецизира по следния начин: „При копродукционна дейност, средствата се предоставят единствено и само за разходи на кандидатстващата организация.“	Приема се: Текстовете са прецизирани
16.	petkov8602@gmail.com	05.01.2024	Програмата е с ясно формулирани цели и възможности по отношение на разпространението на културен продукт и достъп до Отворените пазари. Би било възможно да се помисли за варианти на партньорство, тъй като на този етап са недопустими.	Приема се частично: Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложили в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер
17.	brazzassociation@gmail.com	08.01.2024	От името на Сдружение Брас Асоциация предлагаме следните промени в процедурата за кандидатстване BG-RRP-11.014 „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“: Банкова гаранция Частните КТИ се формират предимно от малки предприятия, организации с нестопанска цел и отделни самостоятелно заети творци. Същите не целят и не формират печалби от дейността си, като най-често те функционират единствено с цел създаване и разпространение на културна продукция, но не и като типични стопански субекти. В този смисъл организациите не притежават финансов капацитет да изпълняват проектни предложения със	1. Не се приема: Заложеното изключение в чл. 3а, ал.6 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. за „кандидатите, получили висока оценка „над праговете“ или „печат за високи постижения“, предоставянето на обезпечения по авансови плащания, когато такива не се изискват по проекта, оценен от Европейската комисия“, не се отнася за ПИИ по настоящата схема предвид спецификата на очакваните проектни предложения. 2. Не се приема: Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в

		собствени средства без авансово заплащане, както и не разполагат със собствени средства за предоставяне на обезпечения на включената по договора банкова гаранция за това авансово плащане. Поради тази причина те няма да са способни да участват равнопоставено в конкурсната процедура и ще пропуснат възможността да се включат в културните процеси, които предстоят в рамките на програмния период (до 2025 г.). Същевременно банковите институции определят представителите на КТИ като рискови от гледна точка на финансов и административен капацитет, и най-често не са склонни да обезпечават гаранции за проекти с подобна насоченост. Ръководителят на СНД следва да намери вариант, с който едновременно да създаде равни възможности за участие на частните КТИ в конкурсната процедура и да защити обществения интерес. Възможни решения на казуса: 1. Националното законодателство предвижда възможност ръководителят на СНД да не изисква от кандидатите, получили висока оценка предоставянето на обезпечения по авансови плащания. 2. ББР да предостави банкова гаранция за цялата сума по схемата, като гарант за банките, с които оперират различните кандидати. 3. Застраховка сключена от НФК за цялата сума, като бенефициентът по одобрения грант заплаща съответната застрахователна премия. Ръководителят на СНД може да се позове на чл. 152 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (финансовия регламент), където са уредени бюджетните правила на ниво Европейски съюз (ЕС) при пряко управление на средства от ЕС по отношение на гаранциите, като в първия параграф на разпоредбата е определен стойностен праг от 60 000 EUR за безвъзмездни средства по отношение, на които не се изисква представяне на гаранция.	съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018г. 3. Приема се частично: Текстовете са прецизирани и в Условието за кандидатстване е включена възможност за обезпечаване на авансовото плащане чрез предоставяне на „Застраховка гаранция“ в полза на НФ „Култура“ при спазване на изискванията, заложиени в чл. 3а от ПМС 114/ 08.06.2022 г. 4. Не се приема: (Ръководителят на СНД може) Чл. 152 от Регламент (ЕС) 1046/2018г. не се прилага за средствата, които се предоставят по МВУ. По МВУ държавата-членка е бенефициент и тези правила нямат пряко приложение спрямо крайните получатели на финансиране по проектите, които се изпълняват в рамките на инвестициите, финансирани от НПВУ. Приложимото национално законодателство в областта на предоставянето на средства на крайни получатели от МВУ е ПМС № 114/08.06.2022 г., където е предвидено, че обезпечение за авансово плащане не се изисква само от бенефициенти – разпоредители с бюджет по чл. 11, ал. 3 и 9 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), от разпоредители с бюджет от по-ниска степен и от юридическите лица по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ. 5. Не се приема: (актуално състояние и свидетелство за съдимост) В съответствие с чл. 7 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. НФ „Култура“ изисква документи, до които няма достъп по служебен път или чрез публичен регистър или могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до националните бази данни на държавите-членки. Предвидено е допълнително условие за изискване на документи от кандидатите за случаите, в които въпреки осигурения достъп до посочените данни, проверка по служебен път не може да бъде извършена – напр. технически проблем или ограничен достъп. 6. Не се приема: (В Приложение № 10) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи
--	--	--	--

			В точка 16. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване Т. 9 Актуално състояние – да се прави справка по служебен път В точка 20.2 Процедура за уведомяване на одобрените кандидати и сключване на договори, респ. издаване на заповед, за предоставяне на средства по МВУ Т. 5. Свидетелство за съдимост на всички лица, с право да представляват кандидата – да се прави справка по служебен път В Приложение № 10 КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ Критерият “Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България” в схемата „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС” е най-често нерелевантен, тъй като голяма част от организациите потенциални бенефициенти са съсловни или представляват голям брой артисти и не получават награди поради естеството на своята дейност. Този критерий ще донесе предимство на ограничен кръг кандидати, ще постави голямата част от частните КТИ в неравнопоставени условия и ще изолира от експорт млади артисти, които имат конкурентни на световните пазари творчески продукти и възможност за тяхната реализация извън пределите на страната ни. Изцяло липсва критерий ПУБЛИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ, независимо дали в собствени мрежи или публикации в обществени медии. Този инструмент е надежден измерител за активна и разнообразна дейност на организацията кандидат, както и за грамотност в използването на комуникационните канали.	максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
18.	info@sofiaboyschoir.com	09.01.2024	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявения проект на документи по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-11.014 - Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС““, финансирана по НПВУ, представяме нашите коментари и предложения по пакета документи, както следва: 1. В раздел 9.1 от Условиата за кандидатстване (УК) е посочено, че всички разходи по проекта следва да бъдат посочени в т. „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване. Същевременно към пакета документи липсват указания за	1. Не се приема: 1a): Разнообразието и спецификата на отделните проектни предложения, които могат да бъдат подадени по схемата не предполага подробно указание за попълване на т. Бюджет към Формуляра за кандидатстване. Всеки кандидат сам определя вида и формулировката на разходите, за които

			попълване на бюджета, където да са посочени изискванията, които СНД има към потенциалните кандидати. С цел постигане на по-голяма яснота при попълване на т. „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване предлагаме да се включи ново приложение „Указания за разработване на бюджета“, където детайлно да бъдат посочени изисквания на СНД за попълване на съответния вид разход, например: а. Разходи за административен екип по проекта (напр. дали трябва да бъдат посочени поименно, изисквания за определяне на размера на почасовото възнаграждение, осигурителни вноски и др.), б. Минимални изисквания към разходите за осигуряване на публичност в непреките разходи ли попадат или в преките допустими? В случай че са в непреките е посочено „изработка на информационни и илюстративни материали в дигитален формат“. В този случай се възпрепятства разпространението на предметни информационни материали, които са съществени при организиране и провеждане на публични събития, съвместни уъркшопи и др. с. хонорари за експерти – не е ясно къде попадат съгласно т. 9.2 от насоките. д. Указания по отношение дали непреките разходи подлежат на обосновка и дали за тях е приложимо „специфичното правило“ за избор на изпълнител, както и дали за непреките разходи са необходими документи, доказващи направените пазарни проучвания? е. В същата инструкция предлагаме да бъдат посочени и указания относно попълване на приложения „Основна информация и заявени разходи“ и приложения 14 и 15, тъй като такива липсват. В случай, че не приемете коментара за създаване на отделна инструкция предлагаме необходимата информация, съгласно горния коментар да бъде включена в раздел 9 на УК. 2. Предлагаме да бъдат определени като допустими разходите за строителни ремонти, пряко свързани с изпълнение на дейностите по проекта, тъй като попадат в обхвата на чл. 17 от Регламент (ЕС) № 2021/241 и чл. 2 от ПМС № 114 ОТ 8 юни 2022 г. Понастоящем СМР са посочени в т. 9.3 Недопустими разходи от Условията за кандидатстване. Предоставянето на възможността да се извършват текущи ремонти би способствало за качествено изпълнение на предложените дейности, и е в съответствие с хоризонталните принципи по чл. 5 от Регламент (ЕС) № 2021/241.	кандидатства, като се ръководи от Указанията, приложени към Публикуваните Условия за кандидатстване. 1b и c): На този етап се разглеждат единствено предложения и възражения, които се отнасят до проекта на Условията за кандидатстване и изпълнение по процедурата. Въпроси, свързани с разяснение на текстовете от условията за кандидатстване и условията за изпълнение, могат да бъдат изпращани на следващ етап. 1d): По отношение на непреките разходи следва да се обърне внимание, че за улеснение на кандидатите НФ „Култура“ е изготвил Приложение № 9 към Условията за кандидатстване, в което е представен индикативен списък на необходимите документи на етап кандидатстване. 1e): Приложение № 2 „Основна информация и таблица за разходите“ отпада от документите, които се подават на етап кандидатстване. 2. <u>Не се приема:</u> Допустимите разходи по процедурата се основават на заложените в чл. 53 от Регламент (ЕС) 651/2014 г.
--	--	--	--	---

		3. В края на т. 9.2 от УК е посочено, че частните културни организации обезпечават авансово предоставените средства само чрез банкова гаранция. Обезпечаването с банковата гаранция би затруднило частните културни организации, а от там би поставило в риск изпълнението на проектите от НПВУ. В допълнение, това условие би могло да се разглежда като ограничително по отношение на икономически оператори, които нямат възможност да гарантират авансово предоставените средства с банкова гаранция. Възможен подход е предоставяне на възможността от страна на СНД за гарантиране на авансовите средства посредством запис на заповед или чрез застраховка (която се ползва при договорите за обществени поръчки). Понастоящем съществува практика за гарантиране на авансовите средства чрез запис на заповед, например по проекти, финансирани по Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г. и Норвежкия финансов механизъм и Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021. 4. В раздел 11 от УК е посочено условието за осигуряване на 20% собствен принос под парична форма. Предвид това считаме, за целесъобразно отпадането на условието собствения принос да е само в парична форма, тъй като би могло да бъде тълкувано като ограничително по отношение на икономически оператори, в частност частни културни организации, които нямат възможност за осигуряване на 20% собствен паричен принос, но биха могли да осигурят нефинансов принос под формата на принос в натура или доброволен труд. Ограничаването на собствения принос само в парична форма не отговаря напълно на общата цел на Механизма, посочена в чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241 от 12 февруари 2021 г., а именно да се насърчава икономическото сближаване на Съюза, тъй като се въвеждат допълнителни икономически и финансови пречки за изпълнение на проектите с доброволен труд. Възможен подход е определянето на категорията разходи „принос в натура“ като допустими разходи и определянето на допълнително условие непаричният принос под формата на доброволна работа да може да представлява до 100% (или до 50%) от съфинансирането. Това би облекчило в голяма степен частните културни организации и би разширило кръга на заинтересованите кандидати. 5. В т. 11 на раздел 16 Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване е въведено специфично правило за избор на изпълнител за сходни доставки/услуги на обща	3. Приема се частично: Текстовете са прецизирани и в Условието за кандидатстване е включена възможност за обезпечаване на авансовото плащане чрез предоставяне на „Застраховка гаранция“ в полза на НФ „Култура“ при спазване на изискванията, заложиени в чл. 3а от ПМС 114/ 08.06.2022 г. 4. Не се приема: В Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ е заложиено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства. 5. Приема се частично: Текстовете са прецизирани. Отпада задължението на етап кандидатстване при прилагане на „Специфично правило“ за
--	--	--	--

		стойност под 30 000 лв. без ДДС, чрез представяне на две съпоставими независими оферти. В тази връзка имаме две предложения: а. Да се определи праг на същественост – 5000 лв. под, който да не се прилага специфичното правило, тъй като представянето на две оферти за множество на брой разходи на ниска стойност би създавало административни пречки на икономическите оператори за изискване и представяне на оферти. б. Горепосоченото изискване се разминава с условията в т. 9.1 и т. 11 от УК, тъй като за сходни дейности под праговете ще се прилагат едновременно две еднотипни изисквания - от една страна пазарни проучвания и/или други документи с доказателствена стойност, и от друга страна допълнителни две оферти. Това изискване допълнително ще затрудни икономическите оператори да извършват и пазарни проучвания, и да изискват две оферти за разходите под 30 000 лв. без ДДС. Възможен подход е да се разшири условието, като се даде възможност пазарната стойност на разходите в обхвата на специфичното правило да се доказват чрез пазарни проучвания (в интернет напр.) с минимум цени, или с две оферти, или с два договора, или с минимум два различни документа с доказателствена стойност. с. В допълнение на предходния коментар при прилагане на специфичното правило за избор на изпълнител КП следва да прилага предварителен договор с избрания изпълнител. Това условие въвежда задължение за обвързване на икономически оператори в условията на несигурност – т.е. преди да има яснота дали ще бъде финансирано проектното предложение. Това условие въвежда допълнителна административна тежест за икономическите оператори да сключват предварителни договори за доставки и услуги на ниска стойности. Предлагаме условието да отпадне, тъй като няма да повиши качеството на проектното предложение. Като извод би могло да се посочи, че „специфичното правило“ въвежда допълнителни изисквания, които не са посочени в нормативен акт и които могат да имат разубеждаващ ефект за потенциални кандидати, като по този начин могат да бъдат тълкувани като ограничителни. Възможен подход е отпадане на „специфичното правило“ или преместването му в раздел 20.3 Условия, приложими към изпълнението на сключените договори за предоставяне на средства.	избор на изпълнител кандидатът да предоставя предварителен договор с избрания изпълнител на база най-ниска предложена цена. Същият ще бъде изискан към датата на подаване на искането за междинно и/или окончателно плащане.
--	--	---	---

			Предвид горното, моля да вземете предвид горепосочените коментари за отпадане на потенциални ограничителни условия с цел разширяване кръга на заинтересованите кандидати, в унисон с целите на Механизма за възстановяване и устойчивост - оказване на подкрепа на държавите-членки за тяхното подпомагане на възстановяването вследствие на пандемията COVID-19, стимулиране на икономиката и частните инвестиции.	
19.	artofficesofia@gmail.com	11.01.2024	Становище по Условия на програмата “Отворени пазари” Предложение за промени Да се допълни така: Дейности, свързани с представяне на български продукции и копродукции с българско участие от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС, на международни форуми, чуждестранни сцени, фестивали и събития. Мотив: В областта на изпълнителските изкуства театър и танц формулировката „участие в платформа на отворените пазари за изкуства“ е неприложима. На престижните международните фестивали обикновено продукциите биват селектират месеци преди изданието и след това биват поканени за участие, като в повечето случаи домакинът поема разходите. За да изпълни тази програма целите си и за този вид изкуства (театър, танц, перформанс, театрална инсталация), то кръгът от дейности трябва да се разшири, като само така би могло да се стимулира представянето на български театрални и танцови продукции на европейската сцена, както и създаването на международни партньорства.	Не се приема: Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите, заложили в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“.
20.	artofficesofia@gmail.com	11.01.2024	2.2. Форма на финансиране Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по процедурата под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи. – Да се промени на „... под формата на авансово плащане на траншове (50% : 40% :10%) с междинен отчет. Мотивировка: Повечето малки културни оператори нямат свободен ресурс, а следователно и възможност да финансират със собствени средства проекти на минимална стойност 120 000 лв. (100 000 + 20 000 лв.) Това прави това условия дискриминационно спрямо тях, а те са по-голямата част от независимата творческа сцена, в която участват главно организации с нестопанска цел и които в областта на изпълнителските изкуства (театър, танц, перформанс, съвременен цирк) са до голяма степен онези, които притежават	Не се приема: В публикуваните Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда възможност разходите да се финансират чрез авансово плащане, междинно плащане и окончателно плащане. Конкретните изисквания по отношение на отделните видове плащания са вписани в Условията за кандидатстване, Условията за изпълнение и Проекта на Договор за финансиране.

			качествена продукция, често канена да участва в международни форуми.	
21.	artofficesofia@gmail.com	11.01.2024	2.4.Институционална рамка – НФК е определен едновременно за изпълняваща структура и Структура за наблюдение и докладване. Това дублиране на функциите – т.е. фондът сам да контролира себе си и да няма външен наблюдаващ орган, е предпоставка за липса на обективен и независим контрол по изпълнението на програмите и тяхната подготовка и постигането на целите на проект 42. На практика един човек – изпълнителният директор на НФК – едновременно предлага, утвърждава правила и има контрол над всички процедури по реализация на програмите. Той трябва да наблюдава и контролира своя екип. Това е явен пример за лоша практика и предпоставка за некомпетентни решения и злоупотреби. Прави впечатление, че Управителния съвет на Национален фонд „Култура“, който е управляващия орган на НФК, е напълно изключен от всички процедури. Силно препоръчваме това да бъде незабавно променено и всички параметри на програмите да минат през одобрение на Управителния съвет, както и целия процес по изпълнението им.	Не се приема: Съгласно Приложение № 1 към ПМС № 157/ 07.07.2022 г., НФ „Култура“ е определен едновременно като Краен получател (КП) за изпълнение на инвестиция и като Структура за наблюдение и докладване (СНД) по изпълнение на ПВУ. Функциите на НФ „Култура“ като КП и СНД са ясно диференцирани и съобразени с изискванията, заложи в ПМС № 157/ 07.07.2022 г. В тази връзка, правата, задълженията и отговорностите на НФ „Култура“ в качеството му на КП и СНД са обективирани в две отделни Оперативни споразумения за изпълнение на инвестиция, сключени с Министерство на финансите. Съгласно чл. 3, ал. 2 от ПМС № 157/ 07.07.2022 г. „Краен получател е физическо или юридическо лице или тяхно обединение, което изпълнява конкретна инвестиция по Плана. Крайните получатели са определени в приложение № 1 или по реда на Постановление № 114 на Министерския съвет от 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост“. В тази си роля НФ „Култура“ изпълнява инвестиция по дейност „Администрация и цифровизация“. В § 1, т. 6 от ДР на ПМС № 157/ 07.07.2022 г. е уточнено, че „Структура за наблюдение и докладване“ е определено звено в министерство или друго ведомство в централната администрация или определено негово звено, или определени с акт на ръководителя на министерство неговите звена и ведомства, второстепенни разпоредители към министерството, или национална автономна организация, определена със закон, което отговаря за подбора, в случаите, в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническата информация и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническото изпълнение на инвестициите, реализирани в рамките на споразумение с Министерството на финансите“. Ролята на НФ „Култура“ като СНД е свързана с предоставяне на средства на крайни получатели за изпълнение на инвестиция по С11.16 от ПВУ „Развитие на културния и творческия сектори“ в Информационната система за ПВУ по реда на ПМС 114/ 08.06.2022 г., като

				съблюдава принципите на свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, публичност и прозрачност, както и недопускането на двойно финансиране, измама, корупция и конфликт на интереси. Законът за закрила и развитие на културата определя реда за предоставяне от Националния фонд „Култура“ единствено на средствата, събирани от определените в чл. 31 на ЗЗРК източници, и единствено при разходване на определените в чл. 31, ал. 2 на ЗЗРК случаи.
22.	artofficesofia@gmail.com	11.01.2024	В 9.2. Допустими категории разходи ... Разходите се финансират чрез авансово плащане, междинно плащане и окончателно плащане. Авансовото плащане може да бъде в размер до 60% от общия размер на безвъзмездното финансиране, като за обезпечаването допустимите по процедурата частни културни организации и еднолични търговци предоставят банкова гаранция, покриваща пълния размер на исканата авансова сума. Да отпадне необходимостта от банкова гаранция. Мотивировка. Това е ограничаващо условие за всички организации с нестопанска цел. Някоя от тях не би могла да получи банкова гаранция поради спецификата на тяхната дейност. Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициентите си по някои от програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ.	Не се приема: Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г.
23.	kosta@studiokarakashyan.com	12.01.2024	МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ Минимален размер на безвъзмездното финансиране за един кандидат по всяка от сесиите от 100 000 лв. да се намали (примерно на 25 000 лв.) Максимален размер на безвъзмездното финансиране за един кандидат по всяка от сесиите от 500 000 лв. да се намали на 396 000лв АВАНСОВИ ПЛАЩАНИЯ И БАНКОВА ГАРАНЦИЯ да се увеличи авансовото плащане до 80% от общия размер на безвъзмездното финансиране да се премахне изискването за банкова гаранция за частни културни организации - Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства	Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Авансови плащания и банкова гаранция) В публикуваните Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда авансовото плащане да е в размер до 60% от общия размер на безвъзмездното финансиране. Изискванията за обезпечение на авансово плащане са

			надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. ИНТЕНЗИТЕТ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ (т.11) да се премахне условието “Участието на крайния получател може да бъде само в парична форма” и да се позволи самоучастие със собствен труд ПРЕМАХВАНЕ НА ТРЕТИРАНЕ C de minimis - културата е изключение, съгласно чл. 107, ал.3, буква “г” от Договора за функциониране на ЕС (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A12016ME%2FTXT): “помощите за насърчаване на културата и опазване на наследството, доколкото тези помощи не засягат условията на търговия и конкуренция в рамките на Съюза в степен, противоречаща на общия интерес;” В допълнение към това размерът на де минимис е увеличен с РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/2832 НА КОМИСИЯТА от 13 декември 2023 година (https://minimis.minfin.bg/Documents/OJ_L_202302832_BG_TXT.pdf). Съгласно този регламент помощта де минимис се увеличава на 750 000 евро, което изисква промяна на регламента на програмите по ПВУ.	определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018. Не се приема: (Интензитет на безвъзмездното финансиране) В Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства. Приема се частично: (Премахване на третиране с de minimis) Текстовете по отношение на праговете, заложили в Регламент ЕС 2831/2023г. за отмяна на регламент 1407/2013 г., са прецизирани. Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“.
24.	hell.lompoc@gmail.com	12.01.2024	Описаните условия за кандидатстване в документа УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ са силно дискриминиращи спрямо независимия културен сектор. Основните възпиращи бариери участниците в него да се възползват от схемата за безвъзмездна помощ са: 1. Високия праг за Минималният размер на безвъзмездно финансиране от 100 000 лв. в т.12 ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да се намали на 20 000 лв. ОБОСНОВКА: Това би увеличило броя на очакваните бенефициери и конкретно би позволило на малките частни организации, каквито са повечето в независимия културен сектор, да се включат, тъй като техните разходи по представяне на продукцията им на Европейския пазар трудно биха достигнали минималния праг от 100 000 лв. ***	Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условията, при които сдружения на физически лица, могат да се ползват от защитата на закона са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че касаят защита на интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците, обосновани в чл.4, а именно: „Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна“. Във връзка с горното е неправилно третирането на

			2. Изискването за банкова гаранция за допустимите по процедурата частни културни организации и еднолични търговци в т. 9.2. "Допустими категории разходи" ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да отпадне ОБОСНОВКА: Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. *** 3. Задължителното съфинансиране от страна на крайните получатели в т.11, което може да бъде само в парична форма ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Да се промени на: "може да бъде под формата на паричен и нефинансов принос - собствен и/или партньорски принос, собствени средства, доброволен труд, средства от други финансиращи програми и организации." ОБОСНОВКА: По-голямата част от организациите в независимия културен сектор нямат толкова голям обем свободен финансов ресурс и това условие е ограничаващо спрямо тях, а те са едни от целевите бенефициери по програмата. *** В допълнение към промяната на тези възпиращи бариери спрямо потенциалните бенефициери от независимия сектор искам да добавя и следните предложения: 4. ОТНОСНО "Критерии за оценка на допустимостта на кандидата:" т.2. ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Кандидатът е създаден не по-късно от 01.01.2020 г. – да отпадне ОБОСНОВКА: Ако се търси определено количество опит на кандидата, датата на регистрация няма особено значение, тъй като е налице критерий за брой реализирани проекти/инициативи. От друга страна подобно изискване би лишило от възможност млади културни дейци, които имат натрупан опит в по-	публикуваните Условия за кандидатстване по схемата като дискриминационни. Не се приема: (Високият праг за Минималния размер на безвъзмездно финансиране) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творческите сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018. Не се приема: (Задължителното съфинансиране) В Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства. Не се приема: (Критерии за оценка на допустимостта на кандидата) Следва да се има предвид, че една от целите на Механизма за възстановяване и устойчивост е предоставяне на своевременна целева подкрепа на българските КТИ под формата на безвъзмездни средства за бързо възстановяване от последиците от COVID-19 пандемията. Ето защо е заложено изискването за „Устойчивост“ и същото е изведено чрез два обективни критерия – дата на регистрация на кандидата и непрекъснатост на професионалната дейност в
--	--	--	---	--

		отдавнашни културни организации, да се еманципират и да предложат самостоятелни проекти за реализация. *** ОТНОСНО: т.3. Кандидатът осъществява културна дейност през целия период от 01.01.2020 г. до момента без прекъсване – ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да отпадне ОБОСНОВКА: По време на пандемията (2020 -2022 г.) почти всички организации в сферата на живото изпълнителско изкуство бяха принудени да прекъсват многократно дейността си, при изпълнение на извънредните епидемични мерки, като през този период международната дейност беше силно ограничена. Това изискване дава привилегия организации, които са имали значително по-благоприятни условия за оцеляване и извършване на дейност, като например организациите, регистрирани в големите областни градове, за сметка на организациите, които развиват културна дейност в по-малко населените места и в по-бедните региони. *** 5. ОТНОСНО: т.14. с неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти), както и такива, които следва да възстановяват средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да се промени така: 14. по отношение на които са установени с влязъл в сила индивидуален административен акт: 1) неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти) или 2) задължения за възстановяване на средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК. ОБОСНОВКА: Ако правилото остане в инициативно предложената редакция, ще е налице незаконосъобразност, доколкото в хипотезата на нерешен по надлежния ред със сила на присъдено нещо правен спор цяла група кандидати, по отношение на които има висящи дела, биха били изключени от участие само на база субективната представа на една от страните по спора, а именно – административния орган. Това би отворило пътя за съдебни процеси и би уронило доброто име на Фонда, като в същото време би противоречало и на основните му функции.	сферата на културата за целия период от 01.01.2020 г. (периода на пандемия). Приема се частично: (5. ОТНОСНО) Текстовете са прецизирани. Не се приема: (По предложението за изпълнение на инвестиция НЕ се подкрепят) Съгласно чл. 2, ал. 6 на ПМС 114/ 08.06.2022 г. „При предоставяне на средства от Механизма и при тяхното разходване се подкрепят само инвестиции, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на чл. 2, т. 6 от Регламент (ЕС) 2021/241“. НФ „Култура“ в качеството си на СНД има задължение да следи спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се взема предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в Плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01). Не се приема: (Критерии за техническа и финансова оценка) Изпълнението на инвестиция C11.I6 „Развитие на културните и творческите сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидени средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България Не се приема: (Коментар по критерий 1.4) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
--	--	---	--

			3. Критерии за оценка на допустимостта на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиция: 6. По предложението за изпълнение на инвестиция НЕ се подкрепят: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии; iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране; iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Да отпадне. Мотивировка: Тези критерии са неотносими към дейностите в областта на културата и изкуството. *** II. Критерии за техническа и финансова оценка: Критерии за оценка за допустимостта, реалистичността и ефективността на всички предвидени разходи: 7. Общият размер на одобреното от Оценителната комисия безвъзмездно финансиране е не по-нисък от 100 000 лева. – да стане 30 000 лв. – мотивировката е представена по-горе. *** Критерии за оценка на качеството: 1.4. Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България – да стане: Продукция на кандидата или артист/и, ангажиран/и в реализацията на проекта е/са носител/и или има/т номинации на минимум 3 национални или международни награди. Мотивировка: Много малко от театралните, танцовите или циркови продукции участват във форуми, особено извън България, в които се присъждат награди. Много малко от фестивалите в Западна Европа имат награди. Наградите обикновено се връчват на самите автори/артисти, а не на продуциращата организация. Освен това този критерий би ограничил участието на млади артисти в различните области и би довело до ангажирането в голяма част от проектите на едни и същи творци, без оглед на реалната им необходимост и полезност за проекта.	Не се приема: (Коментар по критерий 1.5) Подаването на ПИИ може да не съвпада времево с получената покана за участие или одобрение от организатора на конкретния форум. Не се приема: (Коментар по критерий 2.1) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира основания за добавяне на необективни и двусмислени условия в критериите за качество. Не се приема: (Коментар по критерии 2.2 и 2.3) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира противоречие в така цитираните от вас критерии. Не се приема: (Коментар по критерии 3.1, 3.2 и 3.5) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
--	--	--	--	---

			1.5. Кандидатът демонстрира предварителна подготовка за участието в културния форум – да стане: Кандидатът демонстрира добра подготовка за участие в международни културни форуми. - или да отпадне. Мотивировка: След като се изисква потвърдително писмо от приемаща организация, то кандидатът е вече одобрен за гостуване и очевидно няма нужда да кандидатства с портфолио за този форум. *** 2. Качества на културния продукт/ продукция 2.1.Културният продукт/продукция е носител на минимум 3 национални и/или международни награди – да стане: Културният продукт/продукция притежава високи художествени качества и/или включва в екипа си доказали се професионалисти и/или засяга важна за обществото тема и/или предлага включване в културния живот на групи в неравностойно положения или социална изолация. Мотивировка: През последните 10 години са единици продукциите с повече от 3 национални и/или международни награди в областта на живите изпълнителски изкуства, а и не само. *** 2.2.Културният продукт е колаборация на международни участници и 2.3.Културният продукт представя българската култура и изкуство – не е ясно, дали двете точки се изключват взаимно или се допълват, като по този начин преимущество имат продукциите с международно участие, ако точките се кумулират. Препоръчваме да се изясни! Ако става въпрос за международна или национална копродукция, то логично кандидатът има партньори. В момента обаче по тази програма партньорите са недопустими. Тук двете условията и критериите за оценка влизат в частично противоречие. *** 3.Качества на форума 3.1. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 15 години – да стане Форумът, приемащата организация или локацията, на която се представя продукцията, е с доказана и утвърдена репутация и/или предполага успешно достигане на продукцията до местна и/или международна аудитория. 3.2. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 10 години и 3.3.Форумът, на	
--	--	--	---	--

			който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 5 години – да отпаднат Мотивировка: Годишите, през които съществува един фестивал, театър, открита сцена или форум не са мярка за качество или ранг. Особено в областта на съвременния танц и цирк има множество нови, но високо реномирани форуми. 3.5.Форумът е отправил официална покана към кандидата за представяне на продукцията/ кандидатът гарантира участие в официалната програма на форума чрез представяне на селекция, или получена акредитация. – да стане Кандидатът декларира планираното представяне на произведението/продукта чрез: - (при участие в международен форум) представяне на селекция или покана; - писмо за потвърждение на гостуването на продукцията/представяне на произведението; - получена акредитация. Мотивировка: С тази корекция се разширяват възможностите за участие на организации с дейност в разнообразни сфери на изкуството и техни продукции.	
25.	projects@gabrovo.bg	12.01.2024	ДО КРЪСТЮ КРЪСТЕВ МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА КОПИЕ ДО САВА ДРАГУНЧЕВ ДИРЕКТОР НА НФК УВАЖАЕМИ ГОСПОДА, Във връзка с публикуваните за обществено обсъждане условия за кандидатстване по Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ BG-RRP-11.014, като представители на неформалната работна група, инициирала и защитила Проект 42, част от Инвестиция 6: Развитие на културните и творчески сектори в Националния план за възстановяване и устойчивост, направихме анализ на представените документи и констатирахме редица проблеми, които са в разрез с концепцията и целите на Проект 42. Ролята на Проект 42 е ключова в закъснялото и наложително придвижване на процеса на интеграция на съвременната българска културна сцена с европейската и осигуряването на регулярен достъп на публики във всички областни центрове на страната до съвременно европейско съдържание. Обявената за	В предложения текст няма ясно дефинирани и конкретни предложения/възражения по отношение проекта на Условия за кандидатстване и изпълнение по процедурата. НФ „Култура“ не може да вземе отношение и поради факта, че искането е адресирано към лице, което няма законоустановени функции по вземане на решения в Структурата за наблюдение и докладване.

			публично обсъждане документация по две от програмите Създаване и разпространение на българско съвременно съдържание в Европа, на практика дискредитира визията и целите на самия проект Проект 42. Важна цел на проекта е да даде достъп до ресурс за създаване на съвременно българско културно съдържание с висока художествена стойност на максимално широк кръг артисти и организации. Целта е да се насърчи творческата креативност, като така се разгърне максимално потенциала и това даде възможност да се направи снимка на текущото състояние на капацитета на сцената от една страна, а от друга да даде възможност най-интересното от нея (избрано с участието на международно разпознаваеми европейски куратори в различните области на изкуствата) да бъде представено на национални участия по време на престижни европейски платформи в Европа, в различните области на изкуствата. Важна страна от цялостния процес е формирането на екипи, занимаващи се с международни промоционални активности към отделните видове изкуства. С голяма загриженост отбелязваме концептуалното разминаване между авторите на предложената документацията за визията и целите, от които се водехме в подготовката на този ключов за сектора проект. Наред с това са въведени ненужни и непреодолими препятствия за културната сцена ограничения като: банкови гаранции; недопустимост на млади организации; забранени са партньорствата с европейски организации и въобще партньорствата; признава се единствено финансово самоучастие и много др. Тези ограничения биха възпрепятствали почти всички активни културни организации и артисти в страната да кандидатстват и биха унищожили поредната надежда за излизането на страната ни от позицията да бъде в групата на "културна периферия" на ЕС. Словосъчетание, което за съжаление се използва в официални документи на ЕК, свързани с култура. Концепцията за разпространение на съвременно българско съдържание на национални участия в големите европейски платформи за изкуства е напълно неразбрана и представената за публично обсъждане документация по нея е нерелевантна по отношение на целите на Проект 42. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,	
--	--	--	--	--

		В тази връзка, се обръщаме към Вас и в качеството Ви на председател на Върховния орган на управление – Управителния съвет на Национален фонд „Култура“, с настояване да поискате от Директора на НФК изтеглянето на документацията от ИСУН, за да се даде възможност за преработване под контрола на новия УС на НФК и наново внасяне за публично обсъждане. При добра организация, целият процес, включително и новото публично обсъждане ще отнеме още три месеца, но Проект 42 ще успее да изпълни целите си. В допълнение считаме за наложително да възложите на Отдел „Европейски програми и проекти“ в Министерството на културата да извърши преглед и допълнителен анализ на условията и документите. Тъй като Министерството на културата не е оторизирало експертен екип, който да отговаря пряко за добросъвестното изпълнение на дейностите в Проект 42, предлагаме “Европейски програми и проекти” да извърши този мониторинг. С Ваше позволение като следващ етап предлагаме да се организира среща между представителите на неформалната работна група и представители на Отдела „Европейски програми и проекти“ в Министерство на културата, на която да запознаем експертите с констатираните проблеми и да обсъдим възможностите за незабавното им отстраняване. Вярваме, че в сегашната ситуация финализирането на избора на нов УС на НФК ще подпомогне значително процеса по реализирането на целите на Проект 42. С уважение, от името на неформалната работната група: Асен Асенов – Директор на Фондация ЕДНО за култура и изкуства Мира Сталева, изпълнителен директор на София филм фест, София Мийтингс, член на борда на ЕФА, СИКАЕ Таня Христова, кмет на Община Габрово Малина Едрева, независим експерт, председател на ПК по Образование, култура, наука и културно многообразие към Столичния общински съвет - мандати 2007-2023 г. Диана Саватева, зам. кмет "Култура и вероизповедания" , Община Бургас Пламен Панов, зам.-кмет "Култура, археология и туризъм", Община Пловдив Десислава Георгиева- Началник отдел "Фестивали и проекти", Дирекция "Култура", Община Варна	
--	--	--	--

26.	zongtheatre@gmail.com	12.01.2024	Документ: Условия за кандидатстване МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ Минимален размер на безвъзмездното финансиране за един кандидат по всяка от сесиите от 100 000 лв. да се намали (примерно на 25 000 лв.) Максимален размер на безвъзмездното финансиране за един кандидат по всяка от сесиите от 500 000 лв. да се намали на 396 000лв II. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ административните разходи да са до 25% от преките разходите за консултантски услуги - до 5% от общия бюджет- АВАНСОВИ ПЛАЩАНИЯ И БАНКОВА ГАРАНЦИЯ да се увеличи авансовото плащане до 80% от общия размер на безвъзмездното финансиране да се премахне изискването за банкова гаранция за частни културни организации и еднолични търговци ПАРТНЬОРСТВА (т.7) цитат „Партньори на кандидатите за средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на инвестицията или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от инвестицията и разходват средства от МВУ. да се разпише по-ясно точка 7 с партньорства. В момента от цитата се разбира, че всички физ. и юрид. лица, извън кандидата за средствата, които се включат изпълнението на заявените във формуляра дейности са партньори, което прави невъзможно да платиш ни кой извън кандидатстващата организация. ПРИМЕР: Има дейност транспорт - наемаш транспортна фирма, тя изпълнява тази дейност. Това я прави според т.7 партньор, а партньорите са недопустими. предложение: да се диференцират видовете взаимоотношения по време на изпълнение на проекта ПАРТНЬОРИ - всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката на инвестицията и кандидатстват заедно. ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИ УЧАСТНИЦИ	Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидени средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Непреки разходи) НФ „Култура“ не намира основание за промяна на определените процентни съотношения по отношение допустимите непреки разходи. Не се приема: (Авансови плащания) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи. Приема се частично: (Партньорства) Текстовете са прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложен в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер.
-----	-----------------------	------------	---	---

		и т.н. ИНТЕНЗИТЕТ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ (т.11) да се премахне условието “Участието на крайния получател може да бъде само в парична форма.” да се позволи самоучастие със собствен труд 6. Да се гарантира избора на професионални оценители на проектите Чл. 11 от ПМС 114 / 08.06.2022г. определя начина на подбор на външни оценители по постъпилите проекти: Чл. 11. (1) Външните оценители могат да бъдат: 1. служители в държавната администрация, които не заемат длъжност в структурата за наблюдение и докладване; 2. лица, избрани в съответствие със Закона за обществените поръчки; 3. лица, избрани чрез провеждане на централизиран конкурс по чл. 14 от Постановление № 162 на Министерския съвет от 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г. (ДВ, бр. 53 от 2016 г.) и/или включени в базите данни от експерти на Европейската комисия. (2) Лицата по ал. 1 трябва да притежават диплома за висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ и най-малко 3 години опит в професионална област, свързана с конкретната процедура, или в оценяването на проекти по програми или оферти по процедури за обществени поръчки. (3) Лицата по ал. 1, т. 1 се избират с оглед на тяхната компетентност, необходима за конкретната процедура. Тъй като в процедурата за провеждане на централизиран конкурс, която приключи на 30.05.2023г., не са постъпили достатъчно кандидатури на оценители, компетентни в областта на културните и творчески индустрии, предлагаме да се използва възможността за включване на оценители, включени в базите данни от експерти на Европейската комисия (експерт-оценители по програма Творческа Европа, EIT Culture and Creativity и др.). Това ще гарантира, че оценителите имат достатъчно експертиза и компетентност, за да осъществят качествена оценка на постъпилите проектни предложения. По de minimis - културата е изключение, съгласно чл. 107, ал.3, буква “г” от Договора за функциониране на ЕС (https://eur-	Не се приема: (Интензитет на БФП) В Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства. Не се приема: (Избор на оценители) В предложението текст няма дефинирани предложения/възражения по отношение проекта на Условия за кандидатстване и изпълнение по процедурата. Приема се частично: (De minimis) Текстовете по отношение на праговете, заложи в Регламент ЕС 2831/2023г. за отмяна на Регламент ЕС 1407/2013 г., са прецизирани. Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата
--	--	--	--

		lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A12016ME%2FTXT): “помощите за насърчаване на културата и опазване на наследството, доколкото тези помощи не засягат условията на търговия и конкуренция в рамките на Съюза в степен, противоречаща на общия интерес;” В допълнение към това размерът на де минимис е увеличен с РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/2832 НА КОМИСИЯТА от 13 декември 2023 година (https://minimis.minfin.bg/Documents/OJ_L_202302832_BG_TXT.pdf). Съгласно този регламент помощта де минимис се увеличава на 750 000 евро, което изисква промяна на регламента на програмите по ПВУ В същото време Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. - Да се избегне силната концентрация на административна власт в лицето на един човек – изп.дир. на НФК Институционална рамка – НФК е определен едновременно за изпълняваща структура и Структура за наблюдение и докладване. Това дублиране на функциите – т.е. фондът сам да контролира себе си и да няма външен наблюдаващ орган, е предпоставка за липса на обективен и независим контрол по изпълнението на програмите и тяхната подготовка и постигането на целите на проект 42. На практика един човек – изпълнителният директор на НФК – едновременно предлага, утвърждава правила за кандидатстване и има контрол над всички процедури по реализация на програмите. Той трябва да наблюдава и контролира своя екип. По-добре ще е всички параметри на програмите да минават през предхождащо ги одобрение от страна на Управителния съвет, както и целия процес по изпълнението им, а на Министъра на културата да бъдат предоставени правомощия да суспендира отпускането на средства там, където има индикации за противоречащи на закона решения, взети от управителния съвет, до произнасяне на съд в подобна спорна хипотеза.	схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи, в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018. Не се приема: (Институционална рамка) Съгласно Приложение № 1 към ПМС № 157/ 07.07.2022 г., НФ „Култура“ е определен едновременно като Краен получател (КП) за изпълнение на инвестиция и като Структура за наблюдение и докладване (СНД) по изпълнение на ПВУ. Функциите на НФ „Култура“ като КП и СНД са ясно диференцирани и съобразени с изискванията, заложили в ПМС № 157/ 07.07.2022 г. В тази връзка, правата, задълженията и отговорностите на НФ „Култура“ в качеството му на КП и СНД са обективизирани в две отделни Оперативни споразумения за изпълнение на инвестиция, сключени с Министерство на финансите. Съгласно чл. 3, ал. 2 от ПМС № 157/ 07.07.2022 г. „Краен получател е физическо или юридическо лице или тяхно обединение, което изпълнява конкретна инвестиция по Плана. Крайните получатели са определени в приложение № 1 или по реда на Постановление № 114 на Министерския съвет от 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост“. В тази си роля НФ „Култура“ изпълнява инвестиция по дейност „Администрация и цифровизация“. В § 1, т. 6 от ДР на ПМС № 157/ 07.07.2022 г. е уточнено, че „Структура за наблюдение и докладване“ е определено
--	--	---	--

				звено в министерство или друго ведомство в централната администрация или определено негово звено, или определени с акт на ръководителя на министерство неговите звена и ведомства, второстепенни разпоредители към министерството, или национална автономна организация, определена със закон, което отговаря за подбора, в случаите, в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническата информация и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническото изпълнение на инвестициите, реализирани в рамките на споразумение с Министерството на финансите“. Ролята на НФ „Култура“ като СНД е свързана с предоставяне на средства на крайни получатели за изпълнение на инвестиция по С11.16 от ПВУ „Развитие на културния и творческия сектор“ в Информационната система за ПВУ по реда на ПМС 114/ 08.06.2022 г., като съблюдава принципите на свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, публичност и прозрачност, както и недопускането на двойно финансиране, измама, корупция и конфликт на интереси. Законът за закрила и развитие на културата определя реда за предоставяне от Националния фонд „Култура“ единствено на средствата, събирани от определените в чл. 31 на ЗЗРК източници, и единствено при разходване на определените в чл. 31, ал. 2 на ЗЗРК случаи.
27.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	Общо становище по програма “Отворени пазари”: Условията по тази програма са така разписани, че предотвратяват възможността тя да постигне целите си. Рамките на програмата силно ограничават възможността за участие и възможността за изпълнение на дейности, които да доведат до изпълнение на целите на програмата, а именно засилване на разпространението на български произведения в Европа, засилване на присъствието на България в европейския културен обмен и диалог и активиране на участието на артистите и културните оператори в европейския “пазар” на изкуствата. - Изискването на банкова гаранция изключва от участие всички културни организации с нестопанска цел и малките търговски предприятия в областта на креативните и творчески индустрии.	Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи, в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г.

			- Регистрацията на подкрепата за културни организации от Националния фонд по де минимис като държавна помощ силно ограничава възможността за мащабни, международни и продължителни проекти. Максималният грант по програмата надвишава максималния праг за подкрепа от държавата по де минимис, следователно почти всички частни организации са предварително лишени от възможността да получат повече от 391 160 лв. (с изключение на регистрираните по ОРГО продуценти в областта на аудиовизията). Това е неравнопоставеност на потенциалните кандидати. В повечето страни на ЕС организациите в сферата на изкуствата и културата и особено онези с нестопанска цел, са изключение от де минимис. Национален фонд “Култура” обаче ги нарежда заедно с фирмите за шосеен превоз на товари и пр., което би следвало да се преразгледа.	Не се приема: (De minimis) Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция C11.I6 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“.
28.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	Общо становище по програма “Отворени пазари” - Регистрацията на подкрепата за културни организации от Националния фонд по де минимис като държавна помощ силно ограничава възможността за мащабни, международни и продължителни проекти. В повечето страни на ЕС организациите в сферата на изкуствата и културата и особено онези с нестопанска цел, са изключение от де минимис. Национален фонд “Култура” обаче ги нарежда заедно с фирмите за шосеен превоз на товари и пр., което би следвало да се преразгледа. - Част от регламентите за недопустимост и допустимост са немотивирани, неясни и нямат обективен критерий за установяване, а позоваванията на регламенти на ЕС често будят недоумение, тъй като са цитирани неточно. - Почти пълна липса на качествени критерии и назоваване на критерии, които са приложими и адекватни само към силно ограничен тип дейности. - Проблемна институционална рамка, която е предпоставка за порочни практики, тъй като има дублиране на функции от една и съща структура с едноличен управител в рамките на изпълнението на програмата.	Не се приема: (De minimis) Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция C11.I6 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“. Не се приема: В предложения текст няма дефинирани предложения/възражения по отношение на проекта на Условия за кандидатстване и изпълнение по процедурата.
29.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	Конкретни предложения: Допустими дейности: Дейности, свързани с представяне на български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС – да се допълни така: Дейности, свързани с представяне на български продукции и копродукции с българско участие от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства	Не се приема: Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите,

			в ЕС, на международни форуми, чуждестранни сцени, фестивали и събития. Мотивировка: В областта на изпълнителските изкуства формулировката „участие в платформа на отворените пазари за изкуства“ е неприложима както в книгоиздаването и др. За да изпълни тази програма целите си и за театър, танц, перформанс, театрална инсталация, то кръгът от дейности трябва да се разшири, като само така би могло да се разшири представянето и присъствието на български театрални и танцови продукции на европейската сцена, както и създаването на партньорства с чуждестранни организации и артисти и евентуални съвместни дейности.	заложен в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“.
30.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	Интензитет на безвъзмездното финансиране По процедурата се предоставя безвъзмездно [...] на най-малко 20% от стойността на допустимите разходи. Да стане: По процедурата се предоставя безвъзмездно финансиране в размер до 80% от стойността на допустимите разходи при задължително съфинансиране от страна на крайните получатели в размер на най-малко 20% от стойността на допустимите разходи под формата на собствен и/или партньорски принос, собствени средства, доброволен труд, средства от други финансиращи програми и организации. (повтаря се в точка 3.) Мотивировка: По-голямата част от продуциращите нестопанските организации и малки фирми и ЕТ нямат толкова голям обем свободен финансов ресурс и това условие е ограничаващо спрямо тях, а те са едни от целевите бенефициери по програмата. В национален и европейски мащаб съществуват добре работещи програми, за които наличието на подкрепа от друга донорска програма е позитив и основание за финансиране на конкретния проект.	Не се приема: В Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства.
31.	viktoriadraganova@gmail.com	12.01.2024	В програмата не е заложена качествена оценка на предложените проекти, липсват критерии за качество, както и посочените критерии (например награди и отличия) са приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагаме да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други.	Не се приема: Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.

32.	viktoriadragnova@gmail.com	12.01.2024	Забележка към цялата програма В програмата не е заложена качествена оценка на предложените проекти, липсват критерии за качество, както и посочените критерии (например награди и отличия) са приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагаме да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други. Понятие “Отворени пазари” Използваното в допустими дейности понятие “отворени пазари” да се замени или допълни с “международни форуми, чуждестранни художествени институции и галерии, чуждестранни сцени, арт панаири, форуми, фестивали и събития.” Тази замяна се изисква от факта, че в сферата на визуалните изкуства понятието “отворени пазари” не е приложимо - както например при творческите индустрии и аудио-визуалните изкуства - и може да доведе до объркване, че говорим единствено за комерсиални платформи, а всички други са изключени. Само през представяне и присъствие на визуалните изкуства на всички горе изброени места можем да постигнем адекватно присъствие на българската визуална и културна сцена извън граница. Банкова гаранция Смятаме за неприложимо за нестопански културни организации и малки фирми. Банкови гаранции се изискват по Закона за обществени поръчки, който е неприложим тук, дори и там не за задължителни, в чл. 111 пише изречно че те “могат” да бъдат изисквани. Освен това в предложените правила се изисква гаранция за цялата сума, докато дори в ЗОП банкова гаранция се изисква само за 5 процента от цялата сума. Това отново показва, че изискването е неправомерно и диспропорционално. Смятаме, категоризирането на целия сектор като “рисков” като неадекватно спрямо естеството на дейност в сектора., който е сектор, нуждаещ се от закрила (Закон за ЗАКРИЛА и развитие на културата). Отношенията между държава и културни организации не е търговско отношение, което трябва да бъде	Не се приема: (Липсва критерий за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Понятие „Отворени пазари“) Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите, заложили в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“. Не се приема: (Банкова гаранция) Задължението за обезпечаване на авансово плащане, както и условията, на които трябва да отговаря обезпечението, произтича от разпоредбите на чл. 3а от ПМС 114/ 08.06.2022 г.
-----	----------------------------	------------	--	---

		гарантирано с банкова гаранция. Ползването на банкови гаранции, застраховки и други елементи за управление и риск са крайно недостижими за повечето организации от независимият визуален сектор. Настояваме за ПРЕМАХВАНЕТО НА ИЗИСКВАНЕТО ЗА БАНКОВА ГАРАНЦИЯ. Партньори По настоящата процедура не се допускат партньори, които биха например финансово подпомогнали кандидатстващата организация. Допускат се партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, но често са въввлечени да сътрудничат в продукцията, отразяването и др. на проекта. Смятаме, че директното прехвърляне на средства към други организации трябва изрично да е написано, че не е допустимо, същевременно трябва да са възможни коопroduкции, където партньорите да бъдат заплатени за техните дейности. В крайна сметка точно европейските и международни продукции са една от целите на тук обсъжданата схема. Минимален и максимален размер на безвъзмездно плащане Смятаме че долният праг трябва от 100 000 лв. да се свали на 50 000 лв, за да се включат и стойностни проекти на по-малки организации за по-гъвкаво участие в европейската културна сцена. Горният праг от 500 000 лв. да се намали на 350 000 лв., за да има по-справедливо и ефективно разпределение на средствата и те да не отиват само при няколко организации. Така разписани правилата изключват активното участие на визуалния сектор. Такова откъсването на визуалния сектор от програма “Отворени пазари” е противно на замисълът на самата програма. Оценка на кандидата, изискване “Кандидатът е носител на минимум три международни награди извън България.” В правилата има изискване за три международни награди - много малко артисти участват извън България във форуми и получават награди. Дори да се доабви “национални” към международни, то отбелязваме, че в България също така много рядко награди се дават на организации, те най-често са насочени към отделни творци или към изложби.	Приема се частично: (Партньори) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложен в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция C11.I6 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидени средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Оценка на кандидата) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
--	--	---	--

			Предлагаме този критерий да отпадне, тъй като засяга максимум 1-2 организации и дискриминира всички останали. Де-минимис Пускането на схемите по ПВУ за нестопански културни организации в публична полза в режим деминимис е дискриминационно, като привилигира общинските и държавни културни организации, за които средствата са освободени от режима на минимална помощ. В европейските страни нестопански културни организации са извадени от деминимис, поради специфичността на пазара (или липсата на такъв) и съответно невъзможността да се създаде ситуация на конкурентност, с която да се застрашат свободния пазар. Точно обратното, нестопански културни организации са под закрилата на държавата (Закон за закрила и развитие на културата) и е логически и морално неприемливо, средствата, които държавата отпуска към такива организации да са в режим на "помощи", след като и тези средства формират почти на 100 процента приходите на нестопанските културни организации.	Не се приема: (De minimis) Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“.
33.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	Минимален размер на безвъзмездното финансиране за един кандидат по всяка от сесиите 100 000 лв. Да стане: 30 000 лв., а максималният размер да бъде един и същ за всички - 391 160 лв. , колкото е (беше!) максимумът по de minimis за държавни помощи според условията на програмата за всички частни организации с изключение единствено на работещите в областта на аудио-визуалните произведения. Мотивировка: При участието на продукции на изпълнителското изкуство в престижни международни фестивали и форуми със селекция домакините обикновено поемат голяма част от разходите или всички разходи. При представяне на българска продукция извън страната в партньорство с локална организация като съвместна инициатива, (каквато е една от целите на програмата) често разходите се поемат отчасти от партньора, което в голяма част от случаите може да доведе до бюджет доста под 100 000 лв., като това не е критерий за художественото качество на събитието, а е следствие от други фактори.	Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидени средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.
34.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	2.2. Форма на финансиране	Не се приема: В публикуваните Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда възможност разходите да се финансират чрез

			Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по процедурата под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи. – Да се промени на „... под формата на авансово плащане на траншове (60% : 30% :10%) с междинни отчети между отделните траншове. Мотивировка: Повечето малки културни оператори нямат свободен ресурс, а следователно и възможност да финансират със собствени средства проекти на минимална стойност 120 000 лв. (100 000 + 20 000 лв.) Това прави това условия дискриминационно спрямо тях, а те са по-голямата част от независимата творческа сцена, в която участват главно организации с нестопанска цел и които в областта на изпълнителските изкуства (театър, танц, перформанс, съвременен цирк) са до голяма степен онези, които притежават качествена продукция, често канена да участва в международни форуми.	авансово плащане, междинно плащане и окончателно плащане. Конкретните изисквания по отношение на отделните видове плащания са вписани в Условията за кандидатстване, Условията за изпълнение и Проекта на Договора за финансиране.
35.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	2.4.Институционална рамка – НФК е определен едновременно за изпълняваща структура и Структура за наблюдение и докладване. Това дублиране на функциите – т.е. фондът сам да контролира себе си и да няма външен наблюдаващ орган, е предпоставка за липса на обективен и независим контрол по изпълнението на програмите и тяхната подготовка и постигането на целите на проект 42. На практика един човек – изпълнителният директор на НФК – едновременно предлага, утвърждава правила за кандидатстване и има контрол над всички процедури по реализация на програмите. Той трябва да наблюдава и контролира своя екип и себе си. Това е явен пример за лоша практика и предпоставка за некомпетентни решения и злоупотреби, доколкото се стига до авторитаризъм, чрез съсредоточаване на изпълнителна, контролна и законодателна власт в ръцете на една фигура - изпълнителния директор. Прави впечатление, че Управителният съвет на Национален фонд „Култура“, който е управляващият колективен орган на НФК, е напълно изключен от всички процедури. Силно препоръчваме това да бъде незабавно променено и всички параметри на програмите да минават през предхождащо ги одобрение от страна на Управителния съвет, както и целия процес по изпълнението им, а на Министъра на културата да бъдат предоставени правомощия да суспендира отпускането на средства там, където има индикации за противоречащи на закона решения, взети от управителния съвет, до произнасяне на съд в подобна спорна хипотеза. В противен случай рискуваме	Не се приема: Съгласно Приложение № 1 към ПМС № 157/ 07.07.2022 г., НФ „Култура“ е определен едновременно като Краен получател (КП) за изпълнение на инвестиция и като Структура за наблюдение и докладване (СНД) по изпълнение на ПВУ. Функциите на НФ „Култура“, като КП и СНД са ясно диференцирани и съобразени с изискванията, заложи в ПМС № 157/ 07.07.2022 г. В тази връзка, правата, задълженията и отговорностите на НФ „Култура“ в качеството му на КП и СНД са обективирани в две отделни Оперативни споразумения за изпълнение на инвестиция, сключени с Министерство на финансите. Съгласно чл. 3, ал. 2 от ПМС № 157/ 07.07.2022 г., „Краен получател е физическо или юридическо лице или тяхно обединение, което изпълнява конкретна инвестиция по Плана. Крайните получатели са определени в приложение № 1 или по реда на Постановление № 114 на Министерския съвет от 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост“. В тази си роля НФ „Култура“ изпълнява инвестиция по дейност „Администрация и цифровизация“. В § 1, т. 6 от ДР на ПМС № 157/ 07.07.2022 г. е уточнено, че „Структура за наблюдение и докладване“ е определено звено в министерство или друго ведомство в централната администрация или определено негово звено, или определени

			средства, съставляващи публичен ресурс, да бъдат отпускани въз основа на едноличното решение и въз основа на правила, приети от един и същи човек - изпълнителния директор, който по закон изпълнява единствено оперативна дейност във Фонда.	с акт на ръководителя на министерство неговите звена и ведомства, второстепенни разпоредители към министерството, или национална автономна организация, определена със закон, което отговаря за подбора, в случаите, в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническата информация и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническото изпълнение на инвестициите, реализирани в рамките на споразумение с Министерството на финансите“. Ролята на НФ „Култура“ като СНД е свързана с предоставяне на средства на крайни получатели за изпълнение на инвестиция по С11.16 от ПВУ „Развитие на културния и творческия сектори“ в Информационната система за ПВУ по реда на ПМС 114/ 08.06.2022 г., като съблюдава принципите на свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, публичност и прозрачност, както и недопускането на двойно финансиране, измама, корупция и конфликт на интереси. Законът за закрила и развитие на културата определя реда за предоставяне от Националния фонд „Култура“ единствено на средствата, събирани от определените в чл. 31 на ЗЗРК източници, и единствено при разходване на определените в чл. 31, ал. 2 на ЗЗРК случаи.
36.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	В т. 6. Допустими кандидати, Критерии за недопустимост на кандидатите: “В процедура чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на кандидати: 3.5. опитал се е да: - повлияе на вземането на решение от страна на Структурата за наблюдение и докладване (НФК) по процедурата, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация; - получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата за предоставяне на средства. Изискванията по т. 3.5. се отнасят за лицата, които представляват кандидата;” Тук е важно да се отбележат няколко неща: Първо, целият раздел е изписан с граматически грешки, като не са спазени правилата за съгласуване при множествено число. Това води до смислови противоречия. Така, например, при	Не се приема: (т. 3.5. от раздел 6 на Условието за кандидатстване) Съгласуването по число (<i>правило за съгласуване по мн. ч. не съществува</i>) се отнася към числото на думата „обстоятелства“ и „обявен е...“, „опитал се е да...“, „в несъстоятелност е...“ представляват различните обстоятелства и са повече от едно. Текстът не следва да се съгласува с числото на думата „кандидати“. Не се приема: (т. 3.5. от раздел 6 на Условието за кандидатстване) По отношение съдържателната част на коментара, отнасяща се до т. 3.5. от раздел 6 на Условието за кандидатстване:

		четене на правилото се получава следното смислово несъответствие: В процедура чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на кандидати (мн. ч.), за които са налице следните обстоятелства: обявен Е (ед. ч.) в несъстоятелност (касае се за кандидати - следва или да се промени на: обявени в несъстоятелност или в инициативната част на изречението думата "кандидати" да бъде заменена с единствено число - "кандидат", респективно съгласуването на числото да се разнесе във всички предложения на текста). По отношение на т. 3.5 в раздел 6. Допустими кандидати, Критерии за недопустимост на кандидатите е заложен неясен критерий. Мотивировка: Касае се за кандидат, който "се е опитал да повлияе на вземането на решение" или "е получил информация, която му дава неоснователно предимство". Всъщност, всеки от кандидатите чрез проекта, който подава, влияе на вземането на решение, свързано с подбора, извършван от комисиите в НФК (кандидатът затова подава проект, за да бъде евентуално "подбран" за участие в програмата и да бъде субсидиран - с акта на подаване на проекта си кандидатът вече влияе на подбора, доколкото неговият проект може да бъде предпочетен пред проект на друг кандидат), от една страна, от друга страна - вмешателството в работата на Структурата за наблюдение и докладване (НФК), с цел отстраняване или възлагане, съставлява само по себе си корупция и ако е налице такова вмешателство НФК не е компетентен орган да се произнася по него, доколкото би било налице някое от длъжностните престъпления по НК или друг вид престъпления, свързани с имотни облаги в полза на длъжностно или трето лице и също свързани с работата на длъжностни лица или пък престъпленията, свързани с невярно деклариране на обстоятелства по смисъла на чл. 313 и следващите от НК. НФК не е прокуратура и няма правомощията да разследва и обвинява антро. Този критерий следва да бъде установен категорично с влязла в сила присъда, в противен случай Структурата за наблюдение и докладване би разполагала със субективен критерий за отстраняване на кандидати само на база предположения, което влиза в колизия с принципите за обективност и прозрачност при отпускане на публични средства и субсидиране на кандидатите, от една страна, а от друга страна - би дало повод на кандидата да атакува решенията на Фонда и би предизвикало лавина от съдебни производства с най-	В процедурата чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на лицата, определени в чл. 6, ал. 1 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. Посочената разпоредба препраща към чл. 54 и 55 от Закона за обществените поръчки, в които се съдържат цитатите от коментара. НФ „Култура“ като Структура за наблюдение и докладване има задължение да следи и предприема необходимите мерки, свързани с предотвратяването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране от Механизма и от други програми на Съюза, както и от други национални или международни източници на финансиране. НФ „Култура“ има одобрени вътрешни правила и процедури с механизъм за контрол на цитираните критерии за недопустимост на кандидатите, съгласно които при съмнение за злоупотреба се сезират компетентните разследващи органи.
--	--	---	--

		вероятен отрицателен резултат за фонда. Нещо повече - би се стигнало и до блокиране на средства, подобно на делата, които се водят срещу НФЦ. Ето защо, ако този критерий остава, той следва да бъде прецизиран, както са прецизирани, например, критериите в методиката, говорещи за влязло в сила наказателно постановление, присъда, съдебно решение или решение на компетентен орган. На следващо място - понятието "неоснователно предимство" във втората хипотеза не е легално дефинирано. В тази си част правилото страда от липса на обективен критерий - кое предимство е основателно и кое е неоснователно. Отново се влиза в колизия с общия принцип за обективност и прозрачност при разпределяне на публичен ресурс и при подбора на кандидатите, които чрез конкурсното начало се опитват да се домогнат до субсидия (държавна помощ). Ето защо, считаме, че цялото правило следва да отпадне или да се измени в смисъл - ако е налице влязъл в сила акт на съда, с който със сила на пресъдено нещо е установено такова поведение у кандидата, тогава да му се препятства възможността за получаване на субсидия по програмата. Иначе казано - и двата критерия по т. 3.5 са разписани неясно и не може да се установи как посочените в това правило обстоятелства се констатира по безспорен начин! В Критерии за недопустимост на кандидатите: В процедура чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на кандидати: Член 7 предложен така: 7. с изпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти), както и такива, които следва да възстановяват средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК; Да се промени на: 7. по отношение на които са установени с влязъл в сила индивидуален административен акт: 1) изпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти) или 2) задължения за възстановяване на средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК. Мотивировка за предложението: Ако правилото остане в инициативно предложената редакция, ще е налице незаконосъобразност, доколкото в хипотезата на нерешен по надлежния ред със сила на пресъдено нещо правен спор цяла група кандидати, по отношение на които има висящи дела, биха	Приема се частично: По отношение коментара, отнасящ се до т. 7. от раздел 6 на Условието за кандидатстване: Текстовете са прецизирани.
--	--	--	--

			били изключени от участие само на база субективната представа на една от страните по спора, а именно – административния орган. Това би отворило пътя за съдебни процеси и би уронило доброто име на Фонда, като в същото време би противоречало и на основните му функции.	
37.	contact@avidi.bg	12.01.2024	Становище от АВИДИ - Асоциация на частните културни организации за визуални и интердисциплинарни изкуства www.avidi.bg С копие до: Г-жа Детелина Караенева, с.д. директор на дирекция “Национален фонд” Министерство на финансите d.karaeneva@minfin.bg СТАНОВИЩЕ ПО УСЛОВИЯ НА ПРОГРАМА “ОТВОРЕНИ ПАЗАРИ” BG-RRP-11.014 - Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС” В програмата не е заложена качествена оценка на предложените проекти, липсват критерии за качество, както и посочените критерии (например награди и отличия) са приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагаме да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други. Понятие “Отворени пазари” Използваното в допустими дейности понятие “отворени пазари” да се замени или допълни с “международни форуми, чуждестранни художествени институции и галерии, чуждестранни сцени, арт панаири, форуми, фестивали и събития.” Тази замяна се изисква от факта, че в сферата на визуалните изкуства понятието “отворени пазари” не е приложимо - както например при творческите индустрии и аудио-визуалните изкуства - и може да доведе до объркване, че говорим	Не се приема: (Критерии за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Понятие „Отворен пазар“) Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите, заложили в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектор“.

		единствено за комерсиални платформи, а всички други са изключени. Само през представяне и присъствие на визуалните изкуства на всички горе изброени места можем да постигнем адекватно присъствие на българската визуална и културна сцена извън граница. Банкова гаранция Смятаме за неприложимо за нестопански културни организации и малки фирми. Банкови гаранции се изискват по Закона за обществени поръчки, който е неприложим тук, дори и там не за задължителни, в чл. 111 пише изречно че те “могат” да бъдат изисквани. Освен това в предложените правила се изисква гаранция за цялата сума, докато дори в ЗОП банкова гаранция се изисква само за 5 процента от цялата сума. Това отново показва, че изискването е неправомерно и диспропорционално. Смятаме, категоризирането на целия сектор като “рисков” като неадекватно спрямо естеството на дейност в сектора., който е сектор, нуждаещ се от закрила (Закон за ЗАКРИЛА и развитие на културата). Отношенията между държава и културни организации не е търговско отношение, което трябва да бъде гарантирано с банкова гаранция. Ползването на банкови гаранции, застраховки и други елементи за управление и риск са крайно недостижими за повечето организации от независимият визуален сектор. Настояваме за ПРЕМАХВАНЕТО НА ИЗИСКВАНЕТО ЗА БАНКОВА ГАРАНЦИЯ. Партньори По настоящата процедура не се допускат партньори, които биха например финансово подпомогнали кандидатстващата организация. Допускат се партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, но често са въввлечени да сътрудничат в продукцията, отразяването и др. на проекта. Смятаме, че директното прехвърляне на средства към други организации трябва изрично да е написано, че не е допустимо, същевременно трябва да са възможни коопroduкции, където партньорите да бъдат заплатени за техните дейности. В крайна сметка точно европейските и международни продукции са една от целите на тук обсъжданата схема.	Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи, в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018г. Приема се частично: (Партньори) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложи в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на
--	--	---	--

			Минимален и максимален размер на безвъзмездно плащане Смятаме че долният праг трябва от 100 000 лв. да се свали на 50 000 лв, за да се включат и стойностни проекти на по-малки организации за по-гъвкаво участие в европейската културна сцена. Горният праг от 500 000 лв. да се намали на 350 000 лв., за да има по-справедливо и ефективно разпределение на средствата и те да не отиват само при няколко организации. Така разписани правилата изключват активното участие на визуалният сектор. Такова откъсването на визуалният сектор от програма “Отворени пазари” е противно на замисълът на самата програма. Оценка на кандидата, изискване “Кандидатът е носител на минимум три международни награди извън България.” В правилата има изискване за три международни награди - много малко артисти участват извън България във форуми и получават награди. Дори да се доабви “национални” към международни, то отбелязваме, че в България също така много рядко награди се дават на организации, те най-често са насочени към отделни творци или към изложби. Предлагаме този критерий да отпадне, тъй като засяга максимум 1-2 организации и дискриминира всички останали. Де-минимис Пускането на схемите по ПВУ за нестопански културни организации в публична полза в режим деминимис е дискриминационно, като привилигира общинските и държавни културни организации, за които средствата са освободени от режима на минимална помощ. В европейските страни нестопански културни организации са извадени от деминимис, поради специфичността на пазара (или липсата на такъв) и съответно невъзможността да се създаде ситуация на конкурентност, с която да се застрашат свободния пазар. Точно обратното, нестопански културни организации са под закрилата на държавата (Закон за закрила и развитие на културата) и е логически и морално неприемливо, средствата, които държавата отпуска към такива организации да са в режим	България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидени средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Оценка на кандидата) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (De minimis) Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция C11.I6 „Развитие на културния и творческия сектор“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“.
--	--	--	---	--

			на “помощи”, след като и тези средства формират почти на 100 процента приходите на нестопанските културни организации.	
38.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	предложения за промяна в програма Отворени пазари (продължение) В точка 7. Допустими партньори По настоящата процедурата не се допускат партньори. Не се предвижда партньорство, засягащо финансовото подпомагане по нея (не се допуска подялбата на финансиране между крайния получател и партньори). Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. „Партньори на кандидатите за средства от Механизма за възстановяване и устойчивост“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на инвестицията или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от инвестицията и разходват средства от МВУ. Да се промени така: По настоящата процедурата не се допуска директно финансиране на партньори. Не се допуска подялбата на финансиране между крайния получател и партньори. Допуска се привличане на партньорски организации и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. Мотивировка: При създаване на международна копродукция, което е една от целите на финансиращия механизъм, е необходимо привличането и участието на партньори, които изпълняват част от дейностите и следва тези дейности да бъдат заплатени. (Вж. 5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПВУ - Подкрепа за Европейското културно сътрудничество (подкрепени с безвъзмездни средства проекти за участие на български продукции на международни фестивали и европейски копродукции)) *** В точка 8. Дейности, допустими за финансиране 8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията Подточка 4.1. НФК:	Приема се частично: (Партньори) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. Не се приема: (Дейности, допустими за финансиране) В съответствие с чл. 2, ал. 3 от ПМС № 157/ 07.07.2022 г. и в изпълнение на Раздел 5.2 от Системата за управление и контрол на ПВУ (СУКПВУ), одобрена със Заповед № 526/01.07.2022 г. на Заместник министър-председателя по

		- при програмирането на настоящата процедура чрез осигуряване на ясна демаркация на подкрепата по настоящата процедура от подкрепата по други програми и инструменти на ЕС и от периодични национални бюджетни разходи, които биха били извършени независимо от изпълнението на НПВУ, и - при проверката на Финансово-техническите отчети (ФТО) на КП на средства за недопускане на двойно финансиране на разходи от МВУ и друг източник; При извършване на проверката, с оглед избягване на двойно финансиране, НФК ще прави проверка по отношение на изразходваните средства и тяхната допустимост чрез приложените разходо-оправдателни и платежни документи, както и при необходимост чрез изискване на допълнителна информация от други публични институции. Ако в резултат на извършената проверка се установи наличие на двойно финансиране на разходи по проекта, получената безвъзмездна помощ подлежи на възстановяване, вкл. начислената законна лихва съгласно Административния договор. Последното изречение да се промени така: Ако в резултат на извършената проверка се установи наличие на двойно финансиране на разходи по проекта, получената безвъзмездна помощ за тези разходи подлежи на възстановяване, вкл. начислената законна лихва. Мотивировка: Виждаме поредно противоречие в подадените условия. При безспорно установяване на нарушение следва да бъдат връщани само неправомерно разходваните средства, но не и правомерно направените разходи. Това е отбелязано и в Общи условия: член 8.3. При установяване на случаи на двойно финансиране, разходът не се финансира със средства от МВУ. Ако разходът е вече платен от СНД към крайния получател, СНД предприема действия за възстановяване на неправомерно изплатените или неправилно използвани от крайния получател суми съгласно приложимото национално законодателство за събиране на вземания. Освен това „законната лихва“ затова се нарича законна, защото произтича от закона, а не от договор. В тази част е налице правен нонсенс. *** В 9.2. Допустими категории разходи ... Разходите се финансират чрез авансово плащане, междинно плащане и окончателно плащане. Авансовото плащане може да бъде в размер до 60% от общия размер на безвъзмездното	еврофондовете и Министър на финансите, задължение на НФ „Култура“ в качеството му на Структура за наблюдение и докладване е да следи за недопускане на злоупотреби чрез двойно финансиране както на етап кандидатстване, така и на етап отчитане и искане за плащане. НФ „Култура“ ще изисква от кандидатите информация за свързани проекти или инвестиции, които изпълняват с финансиране от национални източници или други международни програми и инициативи с оглед недопускане на двойно финансиране на дейностите и разходите, които са част от инвестицията, финансирана от МВУ. Кандидатите са длъжни да представят пред СНД информация за нови свързани проекти или инвестиции при всяко искане за плащане и/или тримесечно отчитане, както и за изменение на съществуващите проекти. Проверките за двойно финансиране се извършват както по отношение на разходите, така и по отношение на инвестициите в тяхната цялост. При установяване на случаи на двойно финансиране, разходът/дейността не се финансира със средства от МВУ и/или се изисква неговото възстановяване. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018г.
--	--	--	--

		финансиране, като за обезпечаването допустимите по процедурата частни културни организации и еднолични търговци предоставят банкова гаранция, покриваща пълния размер на исканата авансова сума. Срокът на валидност на банковата гаранция за авансово плащане трябва да бъде равен на срока за изпълнение на одобреното ПИИ, удължен с шест месеца. Междинното плащане може да бъде в размер до 90% от общия размер на безвъзмездното финансиране. В случай че по подаденото ПИИ се кандидатства както за авансово плащане така и за междинно плащане, тогава окончателното плащане не може да бъде по-малко от 10%. Препоръка: Изискването на банкова гаранция трябва да се премахне, тъй като е ограничаващо условие за всички организации с нестопанска цел. Никоя от тях не би могла да получи банкова гаранция. В същото време Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. Нещо повече: Институтът на банковата гаранция е предмет на уреждане в абсолютните търговски отношения. Затова и банковата гаранция се приема и от правната теория и от съдебната практика като абсолютна търговска сделка предоставена в прерогативите единствено на специфични субекти, каквито са банките. Недопустимо е в хипотезата на кандидатстване за отпускане на субсидия (държавна помощ) в сектор, който се нуждае от закрила (съгласно името на Закона - за закрила и развитие на културата), да се изисква от неправителствени организации и рядко - от микро и малки търговски предприятия, които съществуват само за да създават културен продукт по програма на ЕС или на съответната държава, в която са регистрирани, да разполагат с финансов ресурс да сключват такива абсолютни търговски сделки с банки. Това условие е неизпълнимо за никой от кандидатите по обективни критерии - първо, сключването на такава сделка изисква финансов и времеви ресурс, с какъвто никой от кандидатите не разполага, второ - целта на отпускане на безвъзмездна финансово помощ не е да се гарантира финансовия интерес и да се минимизира финансов риск за субсидиращата институция. Въвеждането на изискване за банкова гаранция в този вид обществени отношения противоречи и на морала и добрите нрави и съставлява, само по	
--	--	--	--

		себе си, нищожно изискване. Респективно, при атакуване на отказ за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от страна на кандидат пред съда, всичко гореизложено съдът е длъжен да съобрази служебно (доколкото за нищожността съдът следи служебно), жалбата на кандидата всякога би била основателна, което би рефлектирало и върху финансовото състояние на фонда, с оглед правилото за присъждане на разноски, и върху доброто му име, като закрилящ орган. Отношенията по субсидиране на дейност, нуждаеща се от закрила на държавно и международно ниво не са и никога не са били търговски отношения, за да бъдат гарантирани по такъв начин - с банкова гаранция. *** 19. Ред за оценяване на проектните предложения Оценка на административното съответствие и допустимостта ... Въз основа на извършената оценка на административното съответствие и допустимостта Оценителната комисията изготвя списък на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка [...] може писмено да възрази пред Изпълнителния директор на НФК в едноседмичен срок от съобщаването. С подаване на възражението не могат да се представят нови документи, които не са били част от първоначално представеното предложение и/или не са допълнени по горепосочения ред. Изпълнителният директор на НФК определя със заповед лица, които да извършват проверка за основателността на получените възражения, като им се осигурява достъп до цялата документация във връзка с възраженията. Срокът за извършване на проверка и изготвянето на становище по проверката е 7-дневен от изтичането на срока за подаване на възражението. Изпълнителният директор на НФК се произнася по основателността на възражението в 3-дневен срок от получаването на становището, като: 1) връща предложението за техническа и финансова оценка; или 2) прекратява производството по отношение на кандидата, чието предложение не е допуснато до техническа и финансова оценка. Изпълнителният директор на НФК прекратява производството по отношение на кандидат, чието предложение е включено в списъка на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка, и не е подал възражение в предвидения срок и по реда. Актът за прекратяване на производството се издава в едноседмичен срок от изтичането на срока за подаване на възражение. Предложение:	Не се приема: (Ред за оценяване на проектните предложения) Процедурата за подаване на възражения е детайлно описана в чл. 15, ал. 4 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. Към НФ „Култура“ е създадена Структура за наблюдение и докладване, съгласно ПМС № 157/ 07.07.2022 г., в който нормативен акт са дефинирани участниците и съответните им отговорности при изпълнение на задълженията като структура за наблюдение и докладване и процесът на подбор на проектни предложения, одобряване и уведомяване на кандидатите.
--	--	---	---

			Подаването на възражение да се извършва пред Управителния съвет на фонда, който като колективен орган да се произнася след извършване на проверка по случая. Мотивировка на предложението: Назначаването на комисия от Изпълнителния директор и произнасянето по случая от същия изпълнителен директор не представлява в същността си обективно разглеждане на подадено възражение, а единствено опит привидно да се уреди такава възможност за онези кандидати, останали недоволни от крайния резултат. Редно е подадените възражения да бъдат разгледани обективно от колективен орган, който разполага с ресурса да извърши пълна и всестранна проверка, и да вземе решение, преди да се произнесе по демократичен (чрез гласуване), а не по авторитарен път (еднолично). Второ, алтернативно предложение: Към Фонда да бъде създаден орган по обжалването, каквито има в други държавни структури, като НОИ, НАП и т.н., който орган да има своите представители по места в страната и който да е оправомощен да извършва проверки и да постановява своите актове при постъпило обжалване от кандидат. Мотивировка на предложението: Единствено по този начин би се гарантирало децентрализиране на функциите по подбор и отпускане на субсидия и би се предоставила възможност независима структура да се запознава и да взема бързи решения в подобни спорни ситуации.	
39.	36monkeys@gmail.com	12.01.2024	Условията по тази програма са така разписани, че предотвратяват възможността тя да постигне целите си. Рамките на програмата силно ограничават възможността за участие и възможността за изпълнение на дейности, които да доведат до изпълнение на целите на програмата, а именно засилване на разпространението на български произведения в Европа, засилване на присъствието на България в европейския културен обмен и диалог и активиране на участието на артистите и културните оператори в европейския “пазар” на изкуствата. Изискването на банкова гаранция изключва от участие всички културни организации с нестопанска цел и малките търговски предприятия в областта на креативните и творчески индустрии. Регистрацията на подкрепата за културни организации от Националния фонд по де минимис като държавна помощ силно ограничава възможността за мащабни, международни и продължителни проекти. Максималният грант по програмата надвишава максималния праг за подкрепа от държавата по де	Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018г. Приема се частично: (De minimis) Текстовете по отношение на праговете, заложи в Регламент (ЕС) 2831/2023 г. за отмяна на Регламент (ЕС) 1407/2013г., са прецизирани. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“,

		минимис, следователно почти всички частни организации са предварително лишени от възможността да получат повече от 391 160 лв. (с изключение на регистрираните по ОРГО продуценти в областта на аудиовизията). Това е неравнопоставеност на потенциалните кандидати. В повечето страни на ЕС организациите в сферата на изкуствата и културата и особено онези с нестопанска цел, са изключение от де минимис. Национален фонд “Култура” обаче ги нарежда заедно с фирмите за шосеен превоз на товари и пр., което би следвало да се преразгледа. Част от регламентите за недопустимост и допустимост са немотивирани, неясни и нямат обективен критерий за установяване, а позоваванията на регламенти на ЕС често будят недоумение, тъй като са цитирани неточно. Почти пълна липса на качествени критерии и назоваване на критерии, които са приложими и адекватни само към силно ограничен тип дейности. Институционална рамка, която е предпоставка за порочни практики, тъй има дублиране на функции от една и съща структура с едноличен управител. Конкретни предложения за промяна и мотивировка: Допустими дейности: Дейности, свързани с представяне на български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС – да се допълни така: Дейности, свързани с представяне на български продукции и копродукции с българско участие от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС, на международни форуми, чуждестранни сцени, фестивали и събития. Мотивировка: В областта на изпълнителските изкуства театър и танц формулировката „участие в платформа на отворените пазари за изкуства“ е неприложима както в книгоиздаването, киноразпространението, визуалното изкуство или разпространението на музикални произведения и звукозаписи. На престижните международните фестивали обикновено продукциите биват селектирани месеци преди изданието и след това биват поканени за участие, като в повечето случаи домакинът поема разходите. За да изпълни тази програма целите си и за този вид изкуства (театър, танц, пърформанс, театрална инсталация), то кръгът от дейности трябва да се разшири, като само така би могло да се разшири представянето и присъствието български театрални и танцови продукции на европейската сцена, както и създаването на партньорства с	всички останали инвестиции попадат под ограничителния режим на Регламент (ЕС) № 651/2014 г. Не се приема: (Критерии за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Допустими дейности) Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите, заложи в Проект 42 от Инвестиция C11.I6 „Развитие на културния и творческия сектори“.
--	--	---	--

		инициатива, (каквато е една от целите на програмата) често разходите (и евентуалните приходи) се поемат отчасти от партньора, което в голяма част от случаите може да доведе до бюджет доста под 100 000 лв., като това не е критерий за художественото качество на събитието, а е следствие от близка локация, наличие на местна финансова подкрепа, камерна продукция без декор и пр. 2.2. Форма на финансиране Финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства по процедурата под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи. – Да се промени на „... под формата на авансово плащане на траншове (60% : 30% :10%) с междинни отчети между отделните траншове. Мотивировка: Повечето малки културни оператори нямат свободен ресурс, а следователно и възможност да финансират със собствени средства проекти на минимална стойност 120 000 лв. (100 000 + 20 000 лв.) Това прави това условия дискриминационно спрямо тях, а те са по-голямата част от независимата творческа сцена, в която участват главно организации с нестопанска цел и които в областта на изпълнителските изкуства (театър, танц, пърформанс, съвременен цирк) са до голяма степен онези, които притежават качествена продукция, често канена да участва в международни форуми. 2.4. Институционална рамка – НФК е определен едновременно за изпълняваща структура и Структура за наблюдение и докладване. Това дублиране на функциите – т.е. фондът сам да контролира себе си и да няма външен наблюдаващ орган, е предпоставка за липса на обективен и независим контрол по изпълнението на програмите и тяхната подготовка и постигането на целите на проект 42. На практика един човек – изпълнителният директор на НФК – едновременно предлага, утвърждава правила за кандидатстване и има контрол над всички процедури по реализация на програмите. Той трябва да наблюдава и контролира своя екип и себе си. Това е явен пример за лоша практика и предпоставка за некомпетентни решения и злоупотреби, доколкото се стига до авторитаризъм, чрез съсредоточаване на изпълнителна, контролна и законодателна власт в ръцете на една фигура - изпълнителния директор. Прави впечатление, че Управителният съвет на Национален фонд „Култура“, който е управляващият колективен орган на НФК, е напълно изключен от всички процедури.	Не се приема: (Форма на финансиране) В публикуваните Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда възможност разходите да се финансират чрез авансово плащане, междинно плащане и окончателно плащане. Конкретните изисквания по отношение на отделните видове плащания са вписани в Условията за кандидатстване, Условията за изпълнение и Проекта на Договора за финансиране. Не се приема: (Институционална рамка) Съгласно Приложение № 1 към ПМС № 157/ 07.07.2022 г., НФ „Култура“ е определен едновременно като Краен получател (КП) за изпълнение на инвестиция и като Структура за наблюдение и докладване (СНД) по изпълнение на ПВУ. Функциите на НФ „Култура“, като КП и СНД са ясно диференцирани и съобразени с изискванията, заложи в ПМС № 157/ 07.07.2022 г. В тази връзка, правата, задълженията и отговорностите на НФ „Култура“ в качеството му на КП и СНД са обективирани в две отделни Оперативни споразумения за изпълнение на инвестиция, сключени с Министерство на финансите. Съгласно чл. 3, ал. 2 от ПМС № 157/ 07.07.2022 г. „Краен получател е физическо или юридическо лице или тяхно обединение, което изпълнява конкретна инвестиция по Плана. Крайните получатели са определени в приложение № 1 или по реда на Постановление № 114 на Министерския съвет от 2022 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на средства на крайни получатели от Механизма за възстановяване и устойчивост“. В тази си
--	--	--	--

			Силно препоръчваме това да бъде незабавно променено и всички параметри на програмите да минават през предхождащо ги одобрение от страна на Управителния съвет, както и целия процес по изпълнението им, а на Министъра на културата да бъдат предоставени правомощия да суспендира отпускането на средства там, където има индиции за противоречащи на закона решения, взети от управителния съвет, до произнасяне на съд в подобна спорна хипотеза. В противен случай рискуваме средства, съставляващи публичен ресурс, да бъдат отпускани въз основа на едноличното решение и въз основа на правила, приети от един и същи човек - изпълнителния директор, който по закон изпълнява единствено оперативна дейност във Фонда. В т. 6. Допустими кандидати, Критерии за недопустимост на кандидатите: “В процедура чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на кандидати: 3.5. опитал се е да: - повлияе на вземането на решение от страна на Структурата за наблюдение и докладване (НФК) по процедурата, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация; - получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата за предоставяне на средства. Изискванията по т. 3.5. се отнасят за лицата, които представляват кандидата;” Тук е важно да се отбележат няколко неща: Първо, целият раздел е изписан с граматически грешки, като не са спазени правилата за съгласуване при множествено число. Това води до смислови противоречия. Така, например, при четене на правилото се получава следното смислово несъответствие: В процедура чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на кандидати (мн. ч.), за които са налице следните обстоятелства: обявен Е (ед. ч.) в несъстоятелност (касае се за кандидати - следва или да се промени на: обявени в несъстоятелност или в инициативната част на изречението думата "кандидати" да бъде заменена с единствено число - "кандидат", респективно съгласуването на числото да се разнесе във всички предложения на текста).	роля НФ „Култура“ изпълнява инвестиция по дейност „Администрация и цифровизация“. В § 1, т. 6 от ДР на ПМС № 157/ 07.07.2022 г. е уточнено, че „Структура за наблюдение и докладване“ е определено звено в министерство или друго ведомство в централната администрация или определено негово звено, или определени с акт на ръководителя на министерство негови звена и ведомства, второстепенни разпоредители към министерството, или национална автономна организация, определена със закон, което отговаря за подбора, в случаите, в които е предвиден такъв, за договарянето на финансиране с крайни получатели, за обобщаването на финансовата и техническата информация и за осъществяването на контрол върху финансовото и техническото изпълнение на инвестициите, реализирани в рамките на споразумение с Министерството на финансите“. Ролята на НФ „Култура“ като СНД е свързана с предоставяне на средства на крайни получатели за изпълнение на инвестиция по С11.16 от ПВУ „Развитие на културния и творческия сектор“ в Информационната система за ПВУ по реда на ПМС 114/ 08.06.2022 г., като съблюдава принципите на свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация, публичност и прозрачност, както и недопускането на двойно финансиране, измама, корупция и конфликт на интереси. Законът за закрила и развитие на културата определя реда за предоставяне от Националния фонд „Култура“ единствено на средствата, събирани от определените в чл. 31 на ЗЗРК източници, и единствено при разходване на определените в чл. 31, ал. 2 на ЗЗРК случаи. Не се приема: (т. 3.5. от раздел 6 на Условиата за кандидатстване) Съгласуването по число (<i>правило за съгласуване по мн. ч. не съществува</i>) се отнася към числото на думата „обстоятелства“ и „обявен е...“, „опитал се е да...“, „в несъстоятелност е...“ представляват различните обстоятелства и са повече от едно. Текстът не следва да се съгласува с числото на думата „кандидати“.
40.	eurodrambg@gmail.com	12.01.2024	Становище по „Критерии за оценка“ Критерии, които трябва да бъдат променени:	Не се приема: (т. 19) По схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените

		19. За ПИИ в областта на аудио-визуалните произведения общият размер на заявеното безвъзмездно финансиране е не по-висок от левовата равностойност на 200 000 евро (391 160 лева). Мотивировка: Този критерий подкрепя логиката за максимален праг на финансиране сумата от 391 160 лв. Странно е, че той е формулиран така, тъй като единствено организациите, работещи в областта на аудио-визуалните произведения са под регламент ОРГО за държавни помощи и имат по-висок праг за финансиране. Наличието на този критерий само подкрепя убеждението ни за неадекватно формулирана рамка и правила на програмата. *** 13. Писмо за потвърждение и официална кореспонденция с идентифицирани отворени пазари. Документът се прикачва в секция „Прикачени документи“ към формуляра за кандидатстване в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ („pdf“, „jpg“ или „rar“) Да се промени така: Официална кореспонденция и писмо за потвърждение от идентифицирани отворени пазари, чуждестранни форуми, сцени, събития, готови да приемат гостуване/разпространение на културния продукт/произведението. Документът се прикачва в секция „Прикачени документи“ към формуляра за кандидатстване в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ („pdf“, „jpg“ или „rar“) Мотивировка: В сферата на изпълнителските изкуства (без музикално продуцентство) трудно може да се говори за „отворени пазари“, на които да се разпространяват български произведения. Работата в европейски мащаб и международните отношения се случват на базата на партньорски гостувания, участия в специални програми, фестивали, паралелни програми към фестивали, срещи за обмен на опит и идеи, дискусии, работилници и конференции. *** 2. Критерии за оценка на допустимостта на кандидата: Точка: 2. Кандидатът е създаден не по-късно от 01.01.2020 г. – да отпадне Мотивировка: Ако се търси определено количество опит на кандидата, датата на регистрация няма особено значение, тъй като е налице критерий за брой реализирани проекти/инициативи.	пазари за изкуства в ЕС“ в зависимост от спецификата на съответното ПИИ се следва един от приложимите режими на държавна/минимална помощ (de minimis). Държавна помощ под формата на оперативна помощ – „Помощи за култура и опазване на културното наследство“, съгласно чл. 53 от Регламент (ЕС) № 651/2014 г. и „Минимална помощ“ (de minimis), съгласно Регламент (ЕС) № 2381/2023 г. за отмяна на Регламент (ЕС) 1407/2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта „de minimis“. Минималната помощ се отнася само за проекти в областта на аудио-визуалните произведения. Не се приема: (Писмо за потвърждение) Документите, изброени в Раздел 16 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условието за кандидатстване, са съобразени със спецификата на схемата. Не се приема: (т. 2 и т. 3) Една от целите на Механизма за възстановяване и устойчивост е предоставяне на своевременна целева подкрепа на българските КТИ под формата на безвъзмездни средства за бързо възстановяване от последиците от COVID-19 пандемията. Ето защо е заложено изискването за „Устойчивост“ и същото е изведено чрез два обективни критерия – дата на регистрация на кандидата и непрекъснатост на професионалната дейност в сферата на културата за целия период от 01.01.2020 г. (периода на пандемия).
--	--	--	--

		От друга страна подобно изискване би лишило от възможност млади културни дейци, които имат натрупан опит в по-отдавнашни културни организации, да се еманципират и да предложат самостоятелни проекти за реализация. В крайна сметка, законът, по който е създаден Фонда, не е Закон за консервиране на културата, а за нейното развитие. Развитието всякога предполага равен достъп на новото, непокълналото, до държавна закрила. *** 3. Кандидатът осъществява културна дейност през целия период от 01.01.2020 г. до момента без прекъсване – да отпадне Мотивировка: По време на пандемията (2020 -2022 г.) почти всички организации в сферата на живото изпълнителско изкуство бяха принудени да прекъсват многократно дейността си, при изпълнение на извънредните епидемични мерки, като през този период международната дейност беше силно ограничена. Това изискване дава привилегия организации, които са имали значително по-благоприятни условия за оцеляване и извършване на дейност, като например организациите, регистрирани в големите областни градове, за сметка на организациите, които развиват културна дейност в по-малко населените места и в по-бедните региони. *** 5. Кандидатът не попада под което и да е от условията, изброени в критериите за недопустимост на кандидатите от Условията за кандидатстване по процедурата, а именно: в частта 5. 12. лицата, които представляват кандидата, са се опитали да: - повлияят на вземането на решение от страна на СНД, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или - получат информация, която може да им даде неоснователно предимство в процедурата за предоставяне на средства; - да отпадне или да се мотивира, как точно могат безспорно да бъдат установени тези обстоятелства! 5. 14. с неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти), както и такива, които следва да възстановяват средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК Да се промени така:	<i>Приема се частично:</i> (Кандидатът не попада под което и да е от условията...) Текстовете са прецизирани.
--	--	---	---

		14. по отношение на които са установени с влязъл в сила индивидуален административен акт: 1) неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти) или 2) задължения за възстановяване на средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК. Мотивировка за предложението: Ако правилото остане в инициативно предложената редакция, ще е налице незаконосъобразност, доколкото в хипотезата на нерешен по надлежния ред със сила на присъдено нещо правен спор цяла група кандидати, по отношение на които има висящи дела, биха били изключени от участие само на база субективната представа на една от страните по спора, а именно – административния орган. Това би отворило пътя за съдебни процеси и би уронило доброто име на Фонда, като в същото време би противоречало и на основните му функции. 3. Критерии за оценка на допустимостта на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиция: 6. По предложението за изпълнение на инвестиция НЕ се подкрепят: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии; iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране; iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. - Да отпадне. Мотивировка: Тези критерии са неотнормирани към дейностите в областта на културата и изкуството. *** II. Критерии за техническа и финансова оценка: 1. Критерии за оценка за допустимостта, реалистичността и ефективността на всички предвидени разходи: 7. Общият размер на одобреното от Оценителната комисия безвъзмездно финансиране е не по-нисък от 100 000 лева. – да стане 30 000 лв. – мотивировката е представена в предходно предложение. ***	Не се приема: (ПНЗВ) Съгласно чл. 2, ал. 6 на ПМС 114/ 08.06.2022 г., „При предоставяне на средства от Механизма и при тяхното разходване се подкрепят само инвестиции, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на чл. 2, т. 6 от Регламент (ЕС) 2021/241“. НФ „Култура“ в качеството си на СНД има задължение да следи спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се взема предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в Плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01). Не се приема: (Критерии за техническа и финансова оценка) Изпълнението на инвестиция C11.I6 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Коментар по критерий 1.4) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Коментар по критерий 1.5)
--	--	---	--

		2. Критерии за оценка на качеството: 1.4. Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България – да стане: Продукция на кандидата или артист/и, ангажиран/и в реализацията на проекта е/са носител/и или има/т номинации на минимум 3 национални или международни награди. Мотивировка: Много малко от театралните, танцовите или циркови продукции участват във форуми, особено извън България, в които се присъждат награди. Много малко от фестивалите в Западна Европа имат награди. Наградите обикновено се връчват на самите автори/артисти, а не на продуциращата организация. Освен това този критерий би ограничил участието на млади артисти в различните области и би довело до ангажирането в голяма част от проектите на едни и същи творци, без оглед на реалната им необходимост и полезност за проекта. 1.5. Кандидатът демонстрира предварителна подготовка за участието в културния форум – да стане: Кандидатът демонстрира добра подготовка за участие в международни културни форуми. - или да отпадне. Мотивировка: След като се изисква потвърдително писмо от приемаща организация, то кандидатът е вече одобрен за гостуване и очевидно няма нужда да кандидатства с портфолио за този форум. *** 2. Качества на културния продукт/ продукция 2.1.Културният продукт/продукция е носител на минимум 3 национални и/или международни награди – да стане: Културният продукт/продукция притежава високи художествени качества и/или включва в екипа си доказали се професионалисти и/или засяга важна за обществото тема и/или предлага включване в културния живот на групи в неравностойно положение или социална изолация. Мотивировка: През последните 10 години са единици продукциите с повече от 3 национални и/или международни награди в областта на живите изпълнителски изкуства, а и не само. *** 2.2.Културният продукт е колаборация на международни участници и 2.3.Културният продукт представя българската култура и изкуство – не е ясно, дали двете точки се изключват	Подаването на ПИИ може да не съвпада времево с получената покана за участие и/или одобрение от организатора на конкретния форум. Не се приема: (Коментар по критерий 2.1) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира основания за добавяне на необективни и двусмислени условия в критериите за качество. Не се приема: (Коментар по критерии 2.2 и 2.3) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира противоречие в така цитираните критерии. Не се приема: (Коментар по критерии 3.1, 3.2 и 3.5) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
--	--	---	---

			взаимно или се допълват, като по този начин преимущество имат продукциите с международно участие, ако точките се кумулират. Препоръчваме да се изясни! Ако става въпрос за международна или национална копродукция, то логично кандидатът има партньори. В момента обаче по тази програма партньорите са недопустими. Тук двете условията и критериите за оценка влизат в частично противоречие. *** 3.Качества на форума 3.1. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 15 години – да стане Форумът, приемащата организация или локацията, на която се представя продукцията, е с доказана и утвърдена репутация и/или предполага успешно достигане на продукцията до местна и/или международна аудитория. 3.2. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 10 години и 3.3.Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 5 години – да отпаднат Мотивировка: Годишите, през които съществува един фестивал, театър, открита сцена или форум не са мярка за качество или ранг. Особено в областта на съвременния танц и цирк има множество нови, но високо реномирани форуми. 3.5.Форумът е отправил официална покана към кандидата за представяне на продукцията/ кандидатът гарантира участие в официалната програма на форума чрез представяне на селекция, или получена акредитация. – да стане Кандидатът декларира планираното представяне на произведението/продукта чрез: - (при участие в международен форум) представяне на селекция или покана; - писмо за потвърждение на гостуването на продукцията/представяне на произведението; - получена акредитация. Мотивировка: С тази корекция се разширяват възможностите за участие на организации с дейност в разнообразни сфери на изкуството и техни продукции.	
41.	36monkeys@gmail.com	12.01.2024	По отношение на т. 3.5 в раздел 6. Допустими кандидати, Критерии за недопустимост на кандидатите е заложен неясен критерий. Мотивировка: Касае се за кандидат, който "се е опитал да повлия на вземането на решение" или "е получил информация, която му дава неоснователно предимство". Всъщност, всеки от	Не се приема: (т. 3.5. от раздел 6 на Условията за кандидатстване) В процедурата чрез подбор не може да участват и средства от Механизма не се предоставят на лицата, определени в чл. 6, ал. 1 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. Посочената разпоредба препраща към чл. 54 и 55 от Закона за обществените

		кандидатите чрез проекта, който подава, влияе на вземането на решение, свързано с подбора, извършван от комисиите в НФК (кандидатът затова подава проект, за да бъде евентуално "подбран" за участие в програмата и да бъде субсидиран - с акта на подаване на проекта си кандидатът вече влияе на подбора, доколкото неговият проект може да бъде предпочетен пред проект на друг кандидат), от една страна, от друга страна - вмешателството в работата на Структурата за наблюдение и докладване (НФК), с цел отстраняване или възлагане, съставлява само по себе си корупция и ако е налице такова вмешателство НФК не е компетентен орган да се произнася по него, доколкото би било налице някое от длъжностните престъпления по НК или друг вид престъпления, свързани с имотни облаги в полза на длъжностно или трето лице и също свързани с работата на длъжностни лица или пък престъпленията, свързани с невярно деклариране на обстоятелства по смисъла на чл. 313 и следващите от НК. НФК не е прокуратура и няма правомощията да разследва и обвинява ангро. Този критерий следва да бъде установен категорично с влязла в сила присъда, в противен случай Структурата за наблюдение и докладване би разполагала със субективен критерий за отстраняване на кандидати само на база предположения, което влиза в колизия с принципите за обективност и прозрачност при отпускане на публични средства и субсидиране на кандидатите, от една страна, а от друга страна - би дало повод на кандидата да атакува решенията на Фонда и би предизвикало лавина от съдебни производства с най-вероятен отрицателен резултат за фонда. Нещо повече - би се стигнало и до блокиране на средства, подобно на делата, които се водят срещу НФЦ. Ето защо, ако този критерий остава, той следва да бъде прецизиран, както са прецизирани, например, критериите в методиката, говорещи за влязло в сила наказателно постановление, присъда, съдебно решение или решение на компетентен орган. На следващо място - понятието "неоснователно предимство" във втората хипотеза не е легално дефинирано. В тази си част правилото страда от липса на обективен критерий - кое предимство е основателно и кое е неоснователно. Отново се влиза в колизия с общия принцип за обективност и прозрачност при разпределяне на публичен ресурс и при подбора на кандидатите, които чрез конкурсното начало се опитват да се домогнат до субсидия (държавна помощ). Ето защо, считаме, че цялото правило следва да отпадне или да се измени в смисъл - ако е налице влязъл в сила	поръчки, в които се съдържат цитатите от коментара. НФ „Култура“ като структура за наблюдение и докладване има задължение да следи и предприема необходимите мерки, свързани с предотвратяването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране от Механизма и от други програми на Съюза, както и от други национални или международни източници на финансиране. НФ „Култура“ има одобрени вътрешни правила и процедури с механизъм за контрол на цитираните критерии за недопустимост на кандидатите, съгласно които при съмнение за злоупотреба се сезират компетентните разследващи органи.
--	--	--	--

		съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на инвестицията или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от инвестицията и разходват средства от МВУ. Да се промени така: По настоящата процедурата не се допуска директно финансиране на партньори. Не се допуска подялбата на финансиране между крайния получател и партньори. Допуска се привличане на партньорски организации и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. Мотивировка: При създаване на международна копродукция, което е една от целите на финансиращия механизъм, е необходимо привличането и участието на партньори, които изпълняват част от дейностите и следва тези дейности да бъдат заплатени. (Вж. 5.1. Индикатори за цели по процедурата, отчитани по ПВУ - Подкрепа за Европейското културно сътрудничество (подкрепени с безвъзмездни средства проекти за участие на български продукции на международни фестивали и европейски копродукции)) В точка 8. Дейности, допустими за финансиране 8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията Подточка 4.1. НФК: - при програмирането на настоящата процедура чрез осигуряване на ясна демаркация на подкрепата по настоящата процедура от подкрепата по други програми и инструменти на ЕС и от периодични национални бюджетни разходи, които биха били извършени независимо от изпълнението на НПВУ, и - при проверката на Финансово-техническите отчети (ФТО) на КП на средства за недопускане на двойно финансиране на разходи от МВУ и друг източник; При извършване на проверката, с оглед избягване на двойно финансиране, НФК ще прави проверка по отношение на изразходваните средства и тяхната допустимост чрез приложените разходо-оправдателни и платежни документи, както и при необходимост чрез изискване на допълнителна информация от други публични институции. Ако в резултат на извършената проверка се установи наличие на двойно финансиране на разходи по проекта, получената безвъзмездна помощ подлежи на възстановяване, вкл. начислената законна лихва съгласно Административния договор. да се промени така:	Не се приема:(Дейности, допустими за финансиране) В съответствие с чл. 2, ал. 3 от ПМС № 157/ 07.07.2022 г. и в изпълнение на Раздел 5.2 от Системата за управление и контрол на ПВУ (СУКПВУ), одобрена със Заповед № 526/01.07.2022 г. на Заместник министър-председателя по еврофондовете и Министър на финансите, задължение на НФ „Култура“ в качеството му на Структура за наблюдение и докладване е да следи за недопускане на злоупотреби чрез двойно финансиране както на етап кандидатстване, така и на етап отчитане и искане за плащане. НФ „Култура“ ще изисква от кандидатите информация за свързани проекти или инвестиции, които изпълняват с финансиране от национални източници или други международни програми и инициативи с оглед недопускане на двойно финансиране на дейностите и разходите, които са част от инвестицията, финансирана от МВУ. Кандидатите са длъжни да представят пред СНД информация за нови свързани проекти или инвестиции при всяко искане за плащане и/или тримесечно отчитане, както и за изменение на съществуващите проекти. Проверките за двойно финансиране се извършват както по отношение на разходите, така и по отношение на инвестициите в тяхната цялост. При установяване на случаи на двойно финансиране, разходът/дейността не се финансира със средства от МВУ и/или се изисква неговото възстановяване.
--	--	---	---

			Ако в резултат на извършената проверка се установи наличие на двойно финансиране на разходи по проекта, получената безвъзмездна помощ за тези разходи подлежи на възстановяване, вкл. начислената законна лихва. Мотивировка: Виждаме поредно противоречие в подадените условия. При безспорно установяване на нарушение следва да бъдат връщани само неправомерно разходваните средства, но не и правомерно направените разходи. Това е отбелязано и в Общи условия: член 8.3. При установяване на случаи на двойно финансиране, разходът не се финансира със средства от МВУ. Ако разходът е вече платен от СНД към крайния получател, СНД предприема действия за възстановяване на неправомерно изплатените или неправилно използвани от крайния получател суми съгласно приложимото национално законодателство за събиране на вземания. Освен това законната лихва затова се нарича законна, защото произтича от закона, а не от договор. В тази част е налице правен нонсенс.	
42.	36monkeys@gmail.com	12.01.2024	В 9.2. Допустими категории разходи ... Разходите се финансират чрез авансово плащане, междинно плащане и окончателно плащане. Авансовото плащане може да бъде в размер до 60% от общия размер на безвъзмездното финансиране, като за обезпечаването допустимите по процедурата частни културни организации и еднолични търговци предоставят банкова гаранция, покриваща пълния размер на исканата авансова сума. Срокът на валидност на банковата гаранция за авансово плащане трябва да бъде равен на срока за изпълнение на одобреното ПИИ, удължен с шест месеца. Междинното плащане може да бъде в размер до 90% от общия размер на безвъзмездното финансиране. В случай че по подаденото ПИИ се кандидатства както за авансово плащане така и за междинно плащане, тогава окончателното плащане не може да бъде по-малко от 10%. Препоръка: Изискването на банкова гаранция трябва да се премахне, тъй като е ограничаващо условие за всички организации с нестопанска цел. Никоя от тях не би могла да получи банкова гаранция. В същото време Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ.	Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г.

		Нещо повече: Институтът на банковата гаранция е предмет на уреждане в абсолютните търговски отношения. Затова и банковата гаранция се приема и от правната теория и от съдебната практика като абсолютна търговска сделка предоставена в прерогативите единствено на специфични субекти, каквито са банките. Недопустимо е в хипотезата на кандидатстване за отпускане на субсидия (държавна помощ) в сектор, който се нуждае от закрила (съгласно името на Закона - за закрила и развитие на културата), да се изисква от неправителствени организации и рядко - от микро и малки търговски предприятия, които съществуват само за да създават културен продукт по програма на ЕС или на съответната държава, в която са регистрирани, да разполагат с финансов ресурс да сключват такива абсолютни търговски сделки с банки. Това условие е неизпълнимо за никой от кандидатите по обективни критерии - първо, сключването на такава сделка изисква финансов и времеви ресурс, с какъвто никой от кандидатите не разполага, второ - целта на отпускане на безвъзмездна финансово помощ не е да се гарантира финансовия интерес и да се минимизира финансов риск за субсидиращата институция. Въвеждането на изискване за банкова гаранция в този вид обществени отношение противоречи и на морала и добрите нрави и съставлява, само по себе си, нищожно изискване. Респективно, при атакуване на отказ за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от страна на кандидат пред съда, всичко гореизложено съдът е длъжен да съобрази служебно (доколкото за нищожността съдът следи служебно), жалбата на кандидата всякога би била основателна, което би рефлектирало и върху финансовото състояние на фонда, с оглед правилото за присъждане на разноски, и върху доброто му име, като закрилящ орган. Отношенията по субсидиране на дейност, нуждаеща се от закрила на държавно и международно ниво не са и никога не са били търговски отношения, за да бъдат гарантирани по такъв начин - с банкова гаранция. 19. Ред за оценяване на проектните предложения Оценка на административното съответствие и допустимостта ... Въз основа на извършената оценка на административното съответствие и допустимостта Оценителната комисията изготвя списък на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на НФК https://ncf.bg и в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ, а за	Не се приема: (Ред за оценяване на проектните предложения) Процедурата за подаване на възражения е детайлно описана в чл. 15, ал. 4 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. Към НФ „Култура“ е създадена Структура за наблюдение и докладване, съгласно ПМС № 157/ 07.07.2022 г., в който нормативен акт са дефинирани участниците и съответните им отговорности при изпълнение на задълженията като структура за наблюдение и докладване и процесът на подбор на проектни предложения, одобряване и уведомяване на кандидатите.
--	--	--	---

		недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в списъка, по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс. Кандидат, чието предложение е включено в списъка, може писмено да възрази пред Изпълнителния директор на НФК в едноседмичен срок от съобщаването. С подаване на възражението не могат да се представят нови документи, които не са били част от първоначално представеното предложение и/или не са допълнени по горепосочения ред. Изпълнителният директор на НФК определя със заповед лица, които да извършват проверка за основателността на получените възражения, като им се осигурява достъп до цялата документация във връзка с възраженията. Срокът за извършване на проверка и изготвянето на становище по проверката е 7-дневен от изтичането на срока за подаване на възражението. Изпълнителният директор на НФК се произнася по основателността на възражението в 3-дневен срок от получаването на становището, като: 1) връща предложението за техническа и финансова оценка; или 2) прекратява производството по отношение на кандидата, чието предложение не е допуснато до техническа и финансова оценка. Изпълнителният директор на НФК прекратява производството по отношение на кандидат, чието предложение е включено в списъка на предложенията, които не се допускат до техническа и финансова оценка, и не е подал възражение в предвидения срок и по реда. Актът за прекратяване на производството се издава в едноседмичен срок от изтичането на срока за подаване на възражение. Предложение: Подаването на възражение да се извършва пред Управителния съвет на фонда, който като колективен орган да се произнася след извършване на проверка по случая. Мотивировка на предложението: Назначаването на комисия от Изпълнителния директор и произнасянето по случая от същия изпълнителен директор не представлява в същността си обективно разглеждане на подадено възражение, а единствено опит привидно да се уреди такава възможност за онези кандидати, останали недоволни от крайния резултат. Редно е подадените възражения да бъдат разгледани обективно от колективен орган, който разполага с ресурса да извърши пълна и всестранна проверка, и да вземе решение, преди да се произнесе по демократичен (чрез гласуване), а не по авторитарен път (еднолично). Второ, алтернативно предложение: Към Фонда да бъде създаден орган по обжалването, каквито има в други държавни	<i>Не се приема:</i> (т. 19)
--	--	---	-------------------------------------

		структури, като НОИ, НАП и т.н., който орган да има своите представители по места в страната и който да е оправомощен да извършва проверки и да постановява своите актове при постъпило обжалване от кандидат. Мотивировка на предложението: Единствено по този начин би се гарантирало децентрализиране на функциите по подбор и отпускане на субсидия и би се предоставила възможност независима структура да се запознава и да взема бързи решения в подобни спорни ситуации. Становище по „Критерии за оценка“ Критерии, които трябва да бъдат променени: 19. За ПИИ в областта на аудио-визуалните произведения общият размер на заявеното безвъзмездно финансиране е не по-висок от левовата равностойност на 200 000 евро (391 160 лева). Мотивировка: Този критерий подкрепя логиката за максимален праг на финансиране сумата от 391 160 лв. Странно е, че той е формулиран така, тъй като единствено организациите, работещи в областта на аудио-визуалните произведения са под регламент ОРГО за държавни помощи и имат по-висок праг за финансиране. Наличието на този критерий само подкрепя убеждението ни за неадекватно формулирана рамка и правила на програмата. 13. Писмо за потвърждение и официална кореспонденция с идентифицирани отворени пазари. Документът се прикачва в секция „Прикачени документи“ към формуляра за кандидатстване в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ („pdf“, „jpg“ или „rar“) Да се промени така: Официална кореспонденция и писмо за потвърждение от идентифицирани отворени пазари, чуждестранни форуми, сцени, събития, готови да приемат гостуване/разпространение на културния продукт/произведението. Документът се прикачва в секция „Прикачени документи“ към формуляра за кандидатстване в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ („pdf“, „jpg“ или „rar“) Мотивировка: В сферата на изпълнителските изкуства (без музикално продуцентство) трудно може да се говори за „отворени пазари“, на които да се разпространяват български произведения. Работата в европейски мащаб и международните отношения се случват на базата на партньорски гостувания, участия в специални програми, фестивали, паралелни програми	По схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ в зависимост от спецификата на съответното ПИИ се следва един от приложимите режими на държавна/минимална помощ (de minimis). Държавна помощ под формата на оперативна помощ – „Помощи за култура и опазване на културното наследство“, съгласно чл. 53 от Регламент (ЕС) № 651/2014 г. и „Минимална помощ“ (de minimis), съгласно Регламент (ЕС) № 2381/2023 г. за отмяна на Регламент (ЕС) 1407/2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на Европейския съюз към помощта „de minimis“. Минималната помощ се отнася само за проекти в областта на аудио-визуалните произведения. Не се приема: (Писмо за потвърждение) Документите, изброени в Раздел 16 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условието за кандидатстване, са съобразени със спецификата на схемата.
--	--	---	--

			към фестивали, срещи за обмен на опит и идеи, дискусии, работилници и конференции.	
43.	36monkeys@gmail.com	12.01.2024	2. Критерии за оценка на допустимостта на кандидата: Точка: 2. Кандидатът е създаден не по-късно от 01.01.2020 г. – да отпадне Мотивировка: Ако се търси определено количество опит на кандидата, датата на регистрация няма особено значение, тъй като е налице критерий за брой реализирани проекти/инициативи. От друга страна подобно изискване би лишило от възможност млади културни дейци, които имат натрупан опит в по-отдавнашни културни организации, да се еманципират и да предложат самостоятелни проекти за реализация. В крайна сметка, законът, по който е създаден Фонда, не е Закон за консервиране на културата, а за нейното развитие. Развитието всякога предполага равен достъп на новото, непокълналото, до държавна закрила. 3. Кандидатът осъществява културна дейност през целия период от 01.01.2020 г. до момента без прекъсване – да отпадне Мотивировка: По време на пандемията (2020 -2022 г.) почти всички организации в сферата на живота изпълнителско изкуство бяха принудени да прекъсват многократно дейността си, при изпълнение на извънредните епидемични мерки, като през този период международната дейност беше силно ограничена. Това изискване дава привилегия организации, които са имали значително по-благоприятни условия за оцеляване и извършване на дейност, като например организациите, регистрирани в големите областни градове, за сметка на организациите, които развиват културна дейност в по-малко населените места и в по-бедните региони. 5. Кандидатът не попада под което и да е от условията, изброени в критериите за недопустимост на кандидатите от Условията за кандидатстване по процедурата, а именно: в частта 5. 12. лицата, които представляват кандидата, са се опитали да: - повлияят на вземането на решение от страна на СНД, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или - получат информация, която може да им даде неоснователно предимство в процедурата за предоставяне на средства; - да отпадне или да се мотивира, как точно могат безспорно да бъдат установени тези обстоятелства!	Не се приема: (т.2 и т. 3) Следва да се има предвид, че една от целите на Механизма за възстановяване и устойчивост е предоставяне на своевременна целева подкрепа на българските КТИ под формата на безвъзмездни средства за бързо възстановяване от последиците от COVID-19 пандемията. Ето защо е заложено изискването за „Устойчивост“ и същото е изведено чрез два обективни критерия – дата на регистрация на кандидата и непрекъснатост на професионалната дейност в сферата на културата за целия период от 01.01.2020 г. (периода на пандемия). Приема се частично: (Кандидатът не попада под което и да е от условията...) Текстовете са прецизирани.

		5. 14. с неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти), както и такива, които следва да възстановяват средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК Да се промени така: 14. по отношение на които са установени с влязъл в сила индивидуален административен акт: 1) неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти) или 2) задължения за възстановяване на средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК. Мотивировка за предложението: Ако правилото остане в инициативно предложената редакция, ще е налице незаконосъобразност, доколкото в хипотезата на нерешен по надлежния ред със сила на присъдено нещо правен спор цяла група кандидати, по отношение на които има висящи дела, биха били изключени от участие само на база субективната представа на една от страните по спора, а именно – административния орган. Това би отворило пътя за съдебни процеси и би уронило доброто име на Фонда, като в същото време би противоречало и на основните му функции. 3. Критерии за оценка на допустимостта на дейностите по предложението за изпълнение на инвестиция: 6. По предложението за изпълнение на инвестиция НЕ се подкрепят: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии; iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране; iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Да отпадне. Мотивировка: Тези критерии са неотносими към дейностите в областта на културата и изкуството. II. Критерии за техническа и финансова оценка: Критерии за оценка за допустимостта, реалистичността и ефективността на всички предвидени разходи: 7. Общият размер на одобреното от Оценителната комисия безвъзмездно финансиране е не по-нисък от 100 000 лева. – да стане 30 000 лв. – мотивировката е представена по-горе.	Не се приема: (ПНЗВ) Съгласно чл. 2, ал. 6 на ПМС 114/2022г., „При предоставяне на средства от Механизма и при тяхното разходване се подкрепят само инвестиции, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на чл. 2, т. 6 от Регламент (ЕС) 2021/241“. НФ „Култура“ в качеството си на СНД има задължение да следи спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се взема предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в Плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01). Не се приема: (Критерии за техническа и финансова оценка) Изпълнението на инвестиция C11.I6 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на
--	--	--	---

		Критерии за оценка на качеството: 1.4. Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България – да стане: Продукция на кандидата или артист/и, ангажиран/и в реализацията на проекта е/са носител/и или има/т номинации на минимум 3 национални или международни награди. Мотивировка: Много малко от театралните, танцовите или циркови продукции участват във форуми, особено извън България, в които се присъждат награди. Много малко от фестивалите в Западна Европа имат награди. Наградите обикновено се връчват на самите автори/артисти, а не на продуциращата организация. Освен това този критерий би ограничил участието на млади артисти в различните области и би довело до ангажирането в голяма част от проектите на едни и същи творци, без оглед на реалната им необходимост и полезност за проекта. 1.5. Кандидатът демонстрира предварителна подготовка за участието в културния форум – да стане: Кандидатът демонстрира добра подготовка за участие в международни културни форуми. - или да отпадне. Мотивировка: След като се изисква потвърдително писмо от приемаща организация, то кандидатът е вече одобрен за гостуване и очевидно няма нужда да кандидатства с портфолио за този форум. 2. Качества на културния продукт/ продукция 2.1.Културният продукт/продукция е носител на минимум 3 национални и/или международни награди – да стане: Културният продукт/продукция притежава високи художествени качества и/или включва в екипа си доказали се професионалисти и/или засяга важна за обществото тема и/или предлага включване в културния живот на групи в неравностойно положение или социална изолация. Мотивировка: През последните 10 години са единици продукциите с повече от 3 национални и/или международни награди в областта на живите изпълнителски изкуства, а и не само. 2.2.Културният продукт е колаборация на международни участници и 2.3.Културният продукт представя българската култура и изкуство – не е ясно, дали двете точки се изключват взаимно или се допълват, като по този начин преимущество имат продукциите с международно участие, ако точките се кумулират. Препоръчваме да се изясни! Ако става въпрос за	България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Коментар по критерий 1.4) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Коментар по критерий 1.5) Подаването на ПИИ може да не съвпада времево с получената покана за участие и/или одобрение от организатора на конкретния форум. Не се приема: (Коментар по критерий 2.1) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира основания за добавяне на необективни и двусмислени условия в критериите за качество. Не се приема: (Коментар по критерии 2.2 и 2.3) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за
--	--	---	---

			международна или национална копродукция, то логично кандидатът има партньори. В момента обаче по тази програма партньорите са недопустими. Тук двете условията и критериите за оценка влизат в частично противоречие. 3.Качества на форума 3.1. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 15 години – да стане Форумът, приемащата организация или локацията, на която се представя продукцията, е с доказана и утвърдена репутация и/или предполага успешно достигане на продукцията до местна и/или международна аудитория. 3.2. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 10 години и 3.3.Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 5 години – да отпаднат Мотивировка: Годишите, през които съществува един фестивал, театър, открита сцена или форум не са мярка за качество или ранг. Особено в областта на съвременния танц и цирк има множество нови, но високо реномирани форуми. 3.5.Форумът е отправил официална покана към кандидата за представяне на продукцията/ кандидатът гарантира участие в официалната програма на форума чрез представяне на селекция, или получена акредитация. – да стане Кандидатът декларира планираното представяне на произведението/продукта чрез: - (при участие в международен форум) представяне на селекция или покана; - писмо за потвърждение на гостуването на продукцията/представяне на произведението; - получена акредитация. Мотивировка: С тази корекция се разширяват възможностите за участие на организации с дейност в разнообразни сфери на изкуството и техни продукции.	възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира противоречие в така цитираните критерии. Не се приема: (Коментар по критерии 3.1, 3.2 и 3.5) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
44.	bgmaorg@gmail.com	12.01.2024	От името на Българска музикална асоциация предлагаме следните промени в процедурата за кандидатстване BG-RRP-11.014 - Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“: Банкова гаранция Поради своята специфика поканата е адресирана изключително към културни организации, които по същество нямат финансов капацитет, с който да осигурят обезпечение, респективно няма да са способни да участват равнопоставено в конкурсната	Не се приема: (Банкова гаранция - 1) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г.

		процедура и ще пропуснат възможността да се включат в културните процеси, които предстоят в рамките на програмния период (до 2025 г.). Освен ролята на кредитор, банките изпълняват ролята на гарант за надеждността и платежоспособността на участниците в различни видове търговски сделки, търгове, конкурси и обществени поръчки. Тази роля те изпълняват като срещу заплащане предоставят услугата „банкова гаранция“. Банките предоставят банкови гаранции като блокират парични средства по сметката на организацията в съответната банка или срещу одобрени кредитни лимити. Ако сумата на гаранцията е голяма, банката може да поиска обезпечение на гаранцията под формата, например на ипотека или залог в нейна полза, а частните културни организации не разполагат със собствени сцени, активи и ликвидни средства, които да послужат като обезпечение. Предложения: Да отпадне Банковата гаранция като основание за авансово плащане по процедурата. Предлагаме следните възможности: 1. ББР да предостави банкова гаранция за цялата сума по поканата, като гарант за банките, с които оперират различните кандидати. 2. Застраховка сключена от НФК за цялата сума, като бенефициентът по одобрения грант заплаща съответната застрахователна премия. 16. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване Т. 9 Актуално състояние – да се прави справка по служебен път 20.2 Процедура за уведомяване на одобрените кандидати и сключване на договори, респ. издаване на заповед, за предоставяне на средства по МВУ Т. 5. Свидетелство за съдимост на всички лица, с право да представляват кандидата – да се прави справка по служебен път Приложение № 10 КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИИ В т. 2. Критерии за оценка на качеството: Целта на тази процедура е да компенсира липсата на национална политика в областта на експорта на културни продукти и да подкрепи цялостна програма, която ще допринесе	Приема се частично: (Банкова гаранция – 2) Текстовете са прецизирани и в Условията за кандидатстване е включена възможност за обезпечаване на авансовото плащане чрез предоставяне на „Застраховка гаранция“ в полза на НФ „Култура“ при спазване на изискванията заложиени в чл. 3а от ПМС 114/ 08.06.2022 г. Не се приема: (актуално състояние и свидетелство за съдимост) В съответствие с чл. 7 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. НФ „Култура“ изисква документи, до които няма достъп по служебен път или чрез публичен регистър, или могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до националните бази данни на държавите членки. Предвидено е допълнително условие за изискване на документи от кандидатите за случаите, в които въпреки осигурения достъп до посочените данни, проверка по служебен път не може да бъде извършена – напр. технически проблем или ограничен достъп. Не се приема: (Критерии за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен
--	--	--	---

			до това по-голям сегмент от сектора да достигне до международни пазари и публика. По тази причина считаме, че е необходимо да има ясен филтър относно допустимост на организациите, които могат да кандидатстват и те да отговарят на изискванията за устойчивост, активна дейност, опит в сферата на експорта на културни продукти и да изпълняват функции по експортни политики. В тази връзка предлагаме да се допълни обосновката на критерий 1 “Качества на кандидата” по следния начин: “Доказана реализирана професионална дейност за периода....” Мотивите за това предложение са свързани с това, че експортна дейност, основен фокус на процедурата, се развива от съсловни организации и мрежи, които в повечето случаи нямат творческа дейност, а отговарят за менажирането и промотирането на артисти. Да отпадне критерий 1.4 “Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България”. Както посочихме организациите, които се занимават с експорт на музикални продукти и са потенциални бенефициенти по настоящата процедура, в повечето случаи са съсловни организации или представляващи голям брой артисти и не получават награди поради естеството на своята дейност. Критерият ще донесе предимство на ограничен брой кандидати и ще постави голям брой кандидати, предимно от независимия сектор, в неравнопоставени условия за подкрепа.	бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
45.	novemailproekti.eu@abv.bg	12.01.2024	Предложения за промени по процедура за обществено обсъждане по Схема за безвъзмездна помощ 1. Да бъдат допустими партньорства, без да се разпределят средства за партньора и да се допусне доброволчество, което ще улесни изпълнението на проектите и участието на крайния получател; 2. Да се премахне условието „Участието на крайния получател може да бъде само в парична форма.” и да се позволи самоучастие със собствен труд; 3. Да се премахне изискването за банкова гаранция, което е нереалистично за сектора и от една страна ще ограничи възможностите на организациите, а от друга – ще направи невъзможно изпълнението на програмата и реализиране на заложените цели. Освен това прилагането на искане за банкова гаранция е остаряла мярка и не се прилага вече по други програми за финансиране, вкл. от ЕК и особено за сектора на КТИ. Има и по-приложими средства за преодоляване на риска,	Приема се частично: (Партньорство) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата и изпълнители на специфични дейности, заложен в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. Не се приема: (Собствени средства) В проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектор“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в

			като застраховка на програмата или запис на заповед в размера на авансовото плащане; 4. Да се увеличи авансовото плащане до 80% от общия размер на безвъзмездното финансиране. Това ще осигури по-успешно изпълнение на проектите и постигане на заложените по програмата цели, особено предвид спецификите на организациите в сектора и размера на необходимите разходи за реализирането на качествени продукции; 5. Общо за непреки разходи да са допустими до 35 % от преките разходи и да се премахнат процентните ограничения за отделните видове непреки разходи, защото това ще ограничи възможностите за администриране на изпълнението, отчитането и популяризирането на продукциите; 6. При кандидатстване да бъдат премахнати изискванията за документи, до които структурата има достъп по служебен път или чрез публичен регистър; 7. Да се конкретизира критерият, по който се определя размерът на авансовото плащане. Румяна Димитрова Експерт, творчески проекти	съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г. Не се приема: (Авансово плащане) В публикуваните Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда авансовото плащане да е в размер до 60% от общия размер на безвъзмездното финансиране. Не се приема: (Непреки разходи) НФ „Култура“ не намира основание за промяна на определените процентни съотношения по отношение допустимите непреки разходи. Не се приема: (Служебен достъп) В съответствие с чл. 7 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. НФ „Култура“ изисква документи, до които няма достъп по служебен път или чрез публичен регистър, или могат да бъдат осигурени чрез пряк и безплатен достъп до националните бази данни на държавите членки. Предвидено е допълнително условие за изискване на документи от кандидатите за случаите, в които въпреки осигуреният достъп до посочените данни, проверка по служебен път не може да бъде извършена – напр. технически проблем или ограничен достъп. По т. 7: В публикуваните Условия за кандидатстване НФ „Култура“ предвижда авансовото плащане да е в размер до 60% от общия размер на безвъзмездното финансиране, като всеки кандидат сам определя размера, който ще заяви пред НФ „Култура“ в рамките на допустимите до 60%.
46.	office@derida-dance.com	12.01.2024	В програмата не е заложена качествена оценка на предложените проекти, липсват критерии за качество, както и посочените критерии (например награди и отличия) са приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагам да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други. Така зададени условията, ще възпрепятстват постигне целите си, а именно създаването на български продукции и копродукции в сектора на КТИ, които да се разпространяват в	Не се приема: (Критерии за оценка на качеството) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Процедурата за одобрение на проектни предложения, както и изискванията за членовете на

		България (и извън нея) и да осигуряват повече достъп до качествено българско и европейско културно съдържание на населението, включително това в малките населени места и отдалечени региони, както и достъп до култура и изкуство на хора в неравностойно положение и социално изолирани групи. Проблемни са: 1. Изискването на банкова гаранция изключва от участие всички културни организации с нестопанска цел и малките търговски предприятия в областта на креативните и творчески индустрии. Например по програма Творческа Европа на ЕС бенефициентите (НПО и ТД от КТИ) получават 80% от гранта без да се изисква такава гаранция. 2. Пускането на схемите по ПВУ за нестопански културни организации в публична полза в режим de minimis е дискриминационно, като по-скоро приоритизира общинските и държавни културни организации, за които средствата са освободени от режима на минимална държавна помощ. В европейските страни нестопански културни организации са освободени от de minimis, поради специфичността на пазара (или липсата на такъв) и съответно невъзможността да се създаде ситуация на конкурентност, с която да се застрашат свободния пазар. Точно обратното, нестопански културни организации са под закрилата на държавата (Закон за закрила и развитие на културата) и е логически и морално неприемливо, средствата, които държавата отпуска към такива организации да са в режим на “помощи”, след като и тези средства формират почти на 100 процента приходите на нестопанските културни организации. 3. Част от регламентите за недопустимост и допустимост са немотивирани, неясни и нямат обективен критерий за установяване, а позоваванията на регламенти на ЕС често будят недоумение, тъй като са цитирани неточно. 4. Почти пълна липса на качествени критерии и назоваване на критерии, които са приложими и адекватни само към силно ограничен тип дейности. 5. Необосновани и нереалистични ограничения и рестрикции в частта за непреките разходи (и не само), некоректно причисляване на преки разходи към непреки; Предлагам дефиницията за критерий за непреки разходи да стане: „Непреки разходи“ са разходите, които са свързани с изпълнението на дейности, предвидени в проекта, които не допринасят пряко за постигането на неговите цели и резултати, но са необходими за неговото цялостно администриране,	оценителните комисии, е детайлно разписана в ПМС 114/ 08.06.2022 г. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи. Не се приема: (De minimis) Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условието, при които сдружения на физически лица могат да се ползват от защитата на закона, са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че касаят защита интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците, обосновани в чл.4, а именно: <i>„Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна“</i>. Във връзка с горното е неправилно третирането на публикуваните Условия за кандидатстване по схемата като дискриминационни. Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“. По т. 3: На този етап се разглеждат единствено предложения и възражения, които се отнасят до проекта на Условията за кандидатстване и изпълнение по процедурата. В коментара няма предложения и/или възражения.
--	--	---	---

			управление, оценка и финансово изпълнение. Те не могат да надвишават 35 % от преките разходи.” Нуждите на всеки проект са различни затова и фиксиране на точни пера с % не е в полза на проектите, а и ще доведе до много малък административен капацитет, който е нужен за реализиране на проекти с подобен мащаб. Например ограничението за разход до 5 % от преките разходи за заплащане на двама основни члена на екипа - ръководител проект и координатор за 12 месеца работа. При проект за 100 000 лв. това означава, че те ще получат брутно възнаграждение от по 2500 лв. всеки или по 208 лв. на месец, като в тази сума трябва да влязат и осигуровките за сметка на работодателя. Средната заплата за мениджър на проект според актуалната статистика на пазара на труда е между 1728 и 4651 лв. на месец. (https://www.zaplatomer.bg/zaplati/menidzhmnt/menidzhr-proekti). Очакването да се намерят професионалисти и изобщо кандидати за тези позиции е повече от нереалистично и е предпоставка за лоша до невъзможна подготовка и администрация на проекта, особено в настоящата силно усложнена за сектора административна процедура по програмата. 6. Липса на същински критерии за художествено качество. 7. Географско ограничение на дейностите, противоречащо на целите на програмата.	По т. 4: На този етап се разглеждат единствено предложения и възражения, които се отнасят до проекта на Условието за кандидатстване и изпълнение по процедурата. В коментара няма предложения и/или възражения. Не се приема: (Непреки разходи) НФ „Култура“ не намира основание за промяна на дефиницията за „Непреки разходи“, както и определените процентни съотношения по отношение допустимите непреки разходи. Не се приема: (Критерии за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Географско ограничение) Предложенията за изпълнение на инвестиция по процедурата се изпълняват само на територията на ЕС.
47.	team@eklektik.bg	12.01.2024	Критерии за оценка на качеството. Вижда се, че в настоящия вид програмата не предвижда наличието на критерии за художествено качество, а само критерии за административна, финансова и техническа оценка. Някои от посочените критерии (например награди и отличия) са приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагаме да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други. Достигането на проектите до публиките да осигури възпитанието на естетическия вкус е важно и подобен тип критерии ще насърчат именно това. Единствено по този начин програмата би могла да изпълни целите на проекта от НПВУ – да развие културните и творчески сектори така, че те да се	Не се приема: (Критерии за оценка на качеството) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Процедурата за одобрение на проектни предложения, както и изискванията за членовете на оценителните комисии, е детайлно разписана в ПМС 114/08.06.2022 г.

			включат активно в общоевропейския културен обмен и да включи българските публики в европейския културен контекст. Понятие “Отворени пазари” Използваното в допустими дейности понятие “отворени пазари” да се замени или допълни с “международни форуми, чуждестранни художествени институции и галерии, чуждестранни сцени, арт панаири, форуми, фестивали и събития.” Тази замяна се изисква от факта, че в сферата на визуалните изкуства понятието “отворени пазари” не е приложимо – както например при творческите индустрии и аудио-визуалните изкуства – и може да доведе до объркване, че говорим единствено за комерсиални платформи, а всички други са изключени. Само през представяне и присъствие на визуалните изкуства на всички горе изброени места можем да постигнем адекватно присъствие на българската визуална и културна сцена извън граница.	Не се приема: (Понятие “Отворени пазари”) Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите, заложи в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“.
48.	team@eklektik.bg	12.01.2024	Банкова гаранция Изискването на банкова гаранция изключва от участие всички културни организации с нестопанска цел и малките търговски предприятия в областта на креативните и творчески индустрии. Банкови гаранции се изискват по Закона за обществени поръчки, който е неприложим тук, дори и там не за задължителни, в чл. 111 пише изречно че те “могат” да бъдат изисквани. Освен това в предложените правила се изисква гаранция за цялата сума, докато дори в ЗОП банкова гаранция се изисква само за 5 процента от цялата сума. Това отново показва, че изискването е неправомерно и диспропорционално. Смятаме, категоризирането на целия сектор като “рисков” за неадекватно спрямо естеството на дейност в сектора. Ползването на банкови гаранции, застраховки и други елементи за управление и риск са крайно недостижими за повечето организации от независимия сектор. Въвеждането на изискване за банкова гаранция в този вид обществени отношения	Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018г.

		противоречи и на морала и добрите нрави и съставлява, само по себе си, нищожно изискване. Респективно, при атакуване на отказ за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от страна на кандидат пред съда, всичко гореизложено съдът е длъжен да съобрази служебно (доколкото за нищожността съдът следи служебно), жалбата на кандидата всякога би била основателна, което би рефлектирало и върху финансовото състояние на фонда, с оглед правилото за присъждане на разноси, и върху доброто му име, като закрилящ орган. Отношенията по субсидиране на дейност, нуждаеща се от закрила на държавно и международно ниво не са и никога не са били търговски отношения, за да бъдат гарантирани по такъв начин - с банкова гаранция. Препоръка: Изискването на банкова гаранция да се премахне, тъй като е ограничаващо условие за всички организации с нестопанска цел. Никоя от тях не би могла да получи банкова гаранция. В същото време Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. Партньори По настоящата програма не се допускат партньори, които биха например финансово подпомогнали кандидатстващата организация. Допускат се партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, но често са въвлечени да сътрудничат в продукцията, отразяването и др. Начинания в проекта проекта. Смятаме, че директното прехвърляне на средства към други организации трябва изрично да е написано, че не е допустимо, същевременно трябва да са възможни коопroduкции, където партньорите да бъдат заплатени за техните дейности. Вижда се, че в настоящия вид програмата не предвижда наличието на критерии за художествено качество, а само критерии за административна, финансова и техническа оценка. Някои от посочените критерии (например награди и отличия) са	<i>Приема се частично:</i> (Партньорство) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. <i>Не се приема:</i> (Критерии за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и
--	--	---	--

		приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагаме да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други. Достигането на проектите до публиките да осигури възпитанието на естетическия вкус е важно и подобен тип критерии ще насърчат именно това. Единствено по този начин програмата би могла да изпълни целите на проекта от НПВУ – да развие културните и творчески сектори така, че те да се включат активно в общоевропейския културен обмен и да включи българските публики в европейския културен контекст. Понятие “Отворени пазари” Използваното в допустими дейности понятие “отворени пазари” да се замени или допълни с “международни форуми, чуждестранни художествени институции и галерии, чуждестранни сцени, арт панаири, форуми, фестивали и събития.” Тази замяна се изисква от факта, че в сферата на визуалните изкуства понятието “отворени пазари” не е приложимо – както например при творческите индустрии и аудио-визуалните изкуства – и може да доведе до объркване, че говорим единствено за комерсиални платформи, а всички други са изключени. Само през представяне и присъствие на визуалните изкуства на всички горе изброени места можем да постигнем адекватно присъствие на българската визуална и културна сцена извън граница. Банкова гаранция Изискването на банкова гаранция изключва от участие всички културни организации с нестопанска цел и малките търговски предприятия в областта на креативните и творчески индустрии. Банкови гаранции се изискват по Закона за обществени поръчки, който е неприложим тук, дори и там не за задължителни, в чл. 111 пише изречно че те “могат” да бъдат изисквани.	определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Процедурата за одобрение на проектни предложения, както и изискванията за членовете на оценителните комисии, е детайлно разписана в ПМС 114/ 08.06.2022 г. Не се приема: (Понятието „Отворени пазари“) Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите заложи в проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г.
--	--	--	---

		Освен това в предложените правила се изисква гаранция за цялата сума, докато дори в ЗОП банкова гаранция се изисква само за 5 процента от цялата сума. Това отново показва, че изискването е неправомерно и диспропорционално. Смятаме, категоризирането на целия сектор като “рисков” за неадекватно спрямо естеството на дейност в сектора. Ползването на банкови гаранции, застраховки и други елементи за управление и риск са крайно недостижими за повечето организации от независимия сектор. Въвеждането на изискване за банкова гаранция в този вид обществени отношение противоречи и на морала и добрите нрави и съставлява, само по себе си, нищожно изискване. Респективно, при атакуване на отказ за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от страна на кандидат пред съда, всичко гореизложено съдът е длъжен да съобрази служебно (доколкото за нищожността съдът следи служебно), жалбата на кандидата всякога би била основателна, което би рефлектирало и върху финансовото състояние на фонда, с оглед правилото за присъждане на разноси, и върху доброто му име, като закрилящ орган. Отношенията по субсидиране на дейност, нуждаеща се от закрила на държавно и международно ниво не са и никога не са били търговски отношения, за да бъдат гарантирани по такъв начин - с банкова гаранция. Препоръка: Изискването на банкова гаранция да се премахне, тъй като е ограничаващо условие за всички организации с нестопанска цел. Някоя от тях не би могла да получи банкова гаранция. В същото време Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. Партньори По настоящата програма не се допускат партньори, които биха например финансово подпомогнали кандидатстващата организация. Допускат се партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, но често са въввлечени да	Приема се частично: (Партньорство) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложили в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер.
--	--	---	--

		сътрудничат в продукцията, отразяването и др. Начинания в проекта проекта. Смятаме, че директното прехвърляне на средства към други организации трябва изрично да е написано, че не е допустимо, същевременно трябва да са възможни коопroduкции, където партньорите да бъдат заплатени за техните дейности. Минимален и максимален размер на безвъзмездно плащане Смятаме че долният праг трябва от 100 000 лв. да се свали на 50 000 лв, за да се включат и стойностни проекти на по-малки организации за по-гъвкаво участие в европейската културна сцена. Горният праг от 500 000 лв. да се намали на 350 000 лв., за да има по-справедливо и ефективно разпределение на средствата и те да не отиват само при няколко организации. Така разписани правилата изключват активното участие на визуалният сектор. Такова откъсването на визуалния и литературния сектор от програма “Отворени пазари” е противно на замисълът на самата програма. Оценка на кандидата, изискване “Кандидатът е носител на минимум три международни награди извън България.” В правилата има изискване за три международни награди – много малко артисти участват извън България във форуми и получават награди. Дори да се доабви “национални” към международни, то отбелязваме, че в България също така много рядко награди се дават на организации, те най-често са насочени към отделни творци или към изложби. Предлагаме този критерий да отпадне, тъй като засяга ограничен брой организации от някои сектори, като дискриминира всички останали. Де-минимис Пускането на схемите по ПВУ за нестопански културни организации в публична полза в режим деминимис е дискриминационно, като привилигира общинските и държавни културни организации, за които средствата са освободени от режима на минимална помощ.	Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция C11.I6 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема (Оценка на кандидата) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условието, при които сдружения на физически лица, могат да се ползват от защитата на закона, са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че касаят защита на интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците обосновани в чл.4, а именно: „<i>Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна</i>“. Във връзка с горното е неправилно третирането на публикуваните към Условието за кандидатстване по схемата Критерии за оценка на качеството и по – конкретно критерий „Кандидатът е носител на минимум три международни
--	--	---	---

			В европейските страни нестопански културни организации са извадени от деминимис, поради специфичността на пазара (или липсата на такъв) и съответно невъзможността да се създаде ситуация на конкурентност, с която да се застрашат свободния пазар. Точно обратното, нестопански културни организации са под закрилата на държавата (Закон за закрила и развитие на културата) и е логически и морално неприемливо, средствата, които държавата отпуска към такива организации да са в режим на “помощи”, след като и тези средства формират почти на 100 процента приходите на нестопанските културни организации. Регистрацията на подкрепата за културни организации от Националния фонд по де минимис като държавна помощ силно ограничава възможността за мащабни, международни и продължителни проекти. Максималният грант по програмата надвишава максималния праг за подкрепа от държавата по де минимис, следователно почти всички частни организации са предварително лишени от възможността да получат повече от 391 160 лв. (с изключение на регистрираните по ОРГО продуценти в областта на аудиовизията). Това е неравнопоставеност на потенциалните кандидати. В повечето страни на ЕС организациите в сферата на изкуствата и културата и особено онези с нестопанска цел, са изключение от де минимис. Национален фонд “Култура” обаче ги нарежда заедно с фирмите за шосеен превоз на товари и пр., което би следвало да се преразгледа. Освен това междуременно е приета има актуализация на допустимите суми по де минимис, която програмата не отчита.	награди извън България“ като дискриминационен предвид факта, че допустимите кандидати са само юридически лица. Не се приема: (De minimis) Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“.
49.	lr.kostova@gmail.com	12.01.2024	Присъединяваме се към следното становище В програмата не е заложена качествена оценка на предложените проекти, липсват критерии за качество, както и посочените критерии (например награди и отличия) са приложими и адекватни към много ограничен тип дейности. Предлагаме да се включи експертна комисия, която да може да оцени качеството на проектните предложения по определени критерии като оригиналната идея, принос към културната сцена, иновативен подход, развитие на аудитории и други. Понятие “Отворени пазари” Използваното в допустими дейности понятие “отворени пазари” да се замени или допълни с “международни форуми, чуждестранни художествени институции и галерии,	Не се приема: (Критерии за качество) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Процедурата за одобрение на проектни предложения, както и изискванията за членовете на оценителните комисии, е детайлно разписана в ПМС 114/08.06.2022 г. Не се приема: (Понятие „Отворени пазари“)

		чуждестранни сцени, арт панаири, форуми, фестивали и събития.” Тази замяна се изисква от факта, че в сферата на визуалните изкуства понятието “отворени пазари” не е приложимо – както например при творческите индустрии и аудио-визуалните изкуства – и може да доведе до объркване, че говорим единствено за комерсиални платформи, а всички други са изключени. Само през представяне и присъствие на визуалните изкуства на всички горе изброени места можем да постигнем адекватно присъствие на българската визуална и културна сцена извън граница. Банкова гаранция Смятаме за неприложимо за нестопански културни организации и малки фирми. Банкови гаранции се изискват по Закона за обществени поръчки, който е неприложим тук, дори и там не за задължителни, в чл. 111 пише изречно че те “могат” да бъдат изисквани. Освен това в предложените правила се изисква гаранция за цялата сума, докато дори в ЗОП банкова гаранция се изисква само за 5 процента от цялата сума. Това отново показва, че изискването е неправомерно и диспропорционално. Смятаме, категоризирането на целия сектор като “рисков” като неадекватно спрямо естеството на дейност в сектора., който е сектор, нуждаещ се от закрила (Закон за ЗАКРИЛА и развитие на културата). Отношенията между държава и културни организации не е търговско отношение, което трябва да бъде гарантирано с банкова гаранция. Ползването на банкови гаранции, застраховки и други елементи за управление и риск са крайно недостижими за повечето организации от независимият визуален сектор. Настояваме за ПРЕМАХВАНЕТО НА ИЗИСКВАНЕТО ЗА БАНКОВА ГАРАНЦИЯ. Партньори По настоящата процедура не се допускат партньори, които биха например финансово подпомогнали кандидатстващата организация. Допускат се партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, но често са въвлечени да сътрудничат в продукцията, отразяването и др. на проекта. Смятаме, че директното прехвърляне на средства към други организации трябва изрично да е написано, че не е допустимо, същевременно трябва да са възможни коопroduкции, където	Обхватът на схемата е ясно дефиниран още в самото наименование „Схема за безвъзмездна помощ с две сесии „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“. НФ „Култура“ не намира основание за промяна в допустимостта на дейностите предвид факта, че същите напълно съответстват на целите, заложи в Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи. Приема се частично: (Партньори) Текстовете се прецизирани. Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават средства по процедурата, и изпълнители на специфични дейности, заложи в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер.
--	--	---	--

		партньорите да бъдат заплатени за техните дейности. В крайна сметка точно европейските и международни продукции са една от целите на тук обсъжданата схема. Минимален и максимален размер на безвъзмездно плащане Смятаме че долният праг трябва от 100 000 лв. да се свали на 50 000 лв, за да се включат и стойностни проекти на по-малки организации за по-гъвкаво участие в европейската културна сцена. Горният праг от 500 000 лв. да се намали на 350 000 лв., за да има по-справедливо и ефективно разпределение на средствата и те да не отиват само при няколко организации. Така разписани правилата изключват активното участие на визуалният сектор. Такова откъсването на визуалният сектор от програма “Отворени пазари” е противно на замисълът на самата програма. Оценка на кандидата, изискване “Кандидатът е носител на минимум три международни награди извън България.” В правилата има изискване за три международни награди – много малко артисти участват извън България във форуми и получават награди. Дори да се доабви “национални” към международни, то отбелязваме, че в България също така много рядко награди се дават на организации, те най-често са насочени към отделни творци или към изложби. Предлагаме този критерий да отпадне, тъй като засяга максимум 1-2 организации и дискриминира всички останали. Де-минимис Пускането на схемите по ПВУ за нестопански културни организации в публична полза в режим деминимис е дискриминационно, като привилигира общинските и държавни културни организации, за които средствата са освободени от режима на минимална помощ. В европейските страни нестопански културни организации са извадени от деминимис, поради специфичността на пазара (или липсата на такъв) и съответно невъзможността да се създаде ситуация на конкурентност, с която да се застрашат свободния	Не се приема: (Минимален и максимален размер на БФП) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидени средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема (Оценка на кандидата) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условието, при които сдружения на физически лица могат да се ползват от защитата на закона, са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че касаят защита интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците обосновани в чл.4, а именно: <i>„Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна“</i>. Във връзка с горното е неправилно третирането на публикуваните към Условието за кандидатстване по схемата, Критерии за оценка на качеството и по – конкретно критерий
--	--	---	--

		пазар. Точно обратното, нестопански културни организации са под закрилата на държавата (Закон за закрила и развитие на културата) и е логически и морално неприемливо, средствата, които държавата отпуска към такива организации да са в режим на “помощи”, след като и тези средства формират почти на 100 процента приходите на нестопанските културни организации. СТАНОВИЩЕ ПО ГРАНТОВА СХЕМА BG-RRP-11.015 „СЪЗДАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ПРОДУКЦИИ И КОПРОДУКЦИИ В СЕКТОРА НА КТИ““ Банкова гаранция Смятаме за неприложимо за нестопански културни организации и малки фирми. Банкови гаранции се изискват по Закона за обществени поръчки, който е неприложим тук, дори и там не за задължителни, в чл. 111 пише изречно че те “могат” да бъдат изисквани. Освен това в предложените правила се изисква гаранция за цялата сума, докато дори в ЗОП банкова гаранция се изисква само за 5 процента от цялата сума. Това отново показва, че изискването е неправомерно и диспропорционално. Смятаме, категоризирането на целия сектор като “рисков” като неадекватно спрямо естеството на дейност в сектора., който е сектор, нуждаещ се от закрила (Закон за ЗАКРИЛА и развитие на културата). Отношенията между държава и културни организации не е търговско отношение, което трябва да бъде гарантирано с банкова гаранция. Ползването на банкови гаранции, застраховки и други елементи за управление на риск са крайно недостижими за повечето организации от независимият визуален сектор. Настояваме за ПРЕМАХВАНЕТО НА ИЗИСКВАНЕТО ЗА БАНКОВА ГАРАНЦИЯ. Плащания Плащания. С оглед осигуряване на ритмичност и последователност на ПИИ би било добре да се предвиди поне още едно МЕЖДИННО ПЛАЩАНЕ, което да обезпечи ползването на оборотни средства за осъществяването на проекта.	„Кандидатът е носител на минимум три международни награди извън България.“ като дискриминационен предвид факта, че допустимите кандидати са само юридически лица Не се приема: (De minimis) Приложимият режим на държавна помощ е определен в Проект 42 от Инвестиция C11.I6 „Развитие на културния и творческия сектори“ и в съответствие с НПВУ. Обръщаме внимание, че в настоящата схема под режим „de minimis“ са само инвестиции в сферата на „аудио-визуалните произведения“. Коментарите не са по настоящата схема.
--	--	--	--

			Предлагаме плащанията, след подаване на междинен отчет, да са по схема 60 % – 30 % – 10 %, а не да покриват единствено вече направени разходи. Причината за това е, че нестопанските културни организации нямат свободен ресурс да финансират проекти и по този начин условието е дискриминационно спрямо тях. Преки/ непреки разходи Зачислените 25 % за администрация на проекта да могат да се разпределят по пера (юридически, счетоводни и др. услуги) по усмотрение на организацията, без предварително зададени ограничения в процентите. Смятаме, че 5 % процента за административен екип (ръководител и координатор) не отговаря на количеството работа, който той ще извърши по проекта. Ръководител, координатор, счетоводител са преки участници и гаранتي за реализацията на проекта и поради това предлагаме да се преместят в преки разходи. Съфинансиране 10 % съфинансиране да включва доброволен труд, собствен принос, собствени средства, както и средства от други финансиращи програми и организации. Повечето от организациите в сектора имат вече изградена техническа база, умения, които естествено влизат в продукцията на проектите и имат нефинансово изражение. Де-минимис Пускането на схемите по ПВУ за нестопански културни организации в публична полза в режим деминимис е дискриминационно, като привилигира общинските и държавни културни организации, за които средствата са освободени от режима на минимална помощ. В европейските страни нестопански културни организации са извадени от деминимис, поради специфичността на пазара (или липсата на такъв) и съответно невъзможността да се създаде ситуация на конкурентност, с която да се застрашат свободния	
--	--	--	---	--

			пазар. Точно обратното, нестопански културни организации са под закрилата на държавата (Закон за закрила и развитие на културата) и е логически и морално неприемливо, средствата, които държавата отпуска към такива организации да са в режим на “помощи”, след като и тези средства формират почти на 100 процента приходите на нестопанските културни организации. Разходи за екип (Приложение 9, т. 1) Да не се изисква пълен списък на лицата и предварително сключени договори, пряко свързани с проекта, както и декларация за съгласие за лицата, които ще участват в проекта. Това условие ограничава възможността да се работи по отворени покани, да стават замени в групови и др. Изложби, да се включват лица, които поради естеството на проектите, които често са свързани с изследвания и ad hoc продукция, могат да се включат на по-късен етап. В оценъчна карта Приложение 2: 1.1. Основна информация, т. 2 „ПИИ включва привличането на нови квалифицирани участници“ се изисква и представяне на „сключените с тях договори/споразумения, които да доказват готовността им да участват в ПИИ“ Отделно има списък на лицата в трудово/извънтрудово правоотношение и Декларация за поемане на ангажимент (Приложения 14 и 15)	
50.	nov_art_project@abv.bg	12.01.2024	Здравейте, Адмирации на създателите на схемата. Нямам никакви коментари по отношение на така разработената документация. Коментар: Моля да включите за обезпечение на авансовото плащане и възможност за банкова застраховка. Поздрави, Татяна Иванова - фотограф на свободна практика	Приема се частично: Текстовете са прецизирани и в Условието за кандидатстване е включена възможност за обезпечаване на авансовото плащане чрез предоставяне на „Застраховка гаранция“ в полза на НФ „Култура“ при спазване на изискванията, заложили в чл. 3а от ПМС 114/ 08.06.2022 г.
51.	dragosimeonov@gmail.com	12.01.2024	Немалка част от условията за допускане до участие в програмата са неизпълними. Банковата гаранция няма място в процедура за отпускане на субсидия - субсидията се отпуска, за да подпомогне сектор, който бедства. В този сектор основните играчи са неправителствени организации с идеална цел. Те не са търговци. Банковата гаранция е абсолютна търговска сделка. Това условие обезсмисля цялата процедура, защото никоя банка	НФ „Култура“ не отговаря на коментари с обидно съдържание и политическа насоченост. Също така, в част от предложения текст няма дефинирани предложения/възражения по отношение проекта на Условия за кандидатстване и изпълнение по процедурата. В съответствие с чл. 5, ал. 3 от ПМС 114/ 08.06.2022 г. публикуваната документация е съгласувана с Министерство

			няма да сключи сделка за банкова гаранция с лица, които не са създадени с цел печалба и нямат сигурен източник на доходи. Сетне - прави впечатление, че изпълнителният директор на фонда приема правила за участие в програмата, пак той сформира комисии в случай на обжалване от страна на недопуснат кандидат и пак той взема решения по тези обжалвания. Путин ли ги е писал тези правила? Къде е управителният съвет на Фонда в цялата тази процедура? Или да не го занимаваме него, той има по-важна работа... Голяма част от критериите са непрозрачни. На НФК са му придадени детективски функции - да дири дали някой не е подшушнал другиму информация, която да доведе до "необосновано предимство на кандидата" е все едно на НАП да се предоставят правомощия да разследва престъпления. Тези условия, които са свързани със субективната представа на някой от фонда, а не с влязла в сила присъда или решение на компетентен орган нямат място в процедурата, ако се търси прозрачност и публичност, доколкото се разходват публични средства все пак. Редно е да се помисли или за отделен надзорен орган или поне правомощията за вземане на решения в такива хипотези да не са на едноличен орган, а на колективен - какъвто е управителният съвет на Фонда. Добре би било да се погледнат условията отдавна утвърдени от други държави членки, където отдавна е налице масова колаборация с творци от различни държави членки - например Франция, Италия, Германия, Испания, Белгия. В критериите за допустимост на кандидатите няма кой-знае-какво за измисляне. Достатъчно е да се реципират техните правила.	на финансите преди обявяване на процедурата за обществено обсъждане.
52.	mejikartmediya@abv.bg	12.01.2024	Дами и господа от НФК, Блгодаря за професионализма, който сте вложили в документите, публикувани за обсъждане. Този сектор имаше нужда от осветляване. Тези оператори имат нужда да се научат, че европейското финансиране не представлява издръжка на отделни дружества и организации, а представлява процедура за финансиране по определени правила и при определени законоустановени процедури. Моля ви вложете същите усилия и при оценката на проектните предложения!	На този етап се разглеждат единствено предложения и възражения, които се отнасят до проекта на Условията за кандидатстване и изпълнение по процедурата.
53.	batemko@gmail.com	12.01.2024	Описаните условия за кандидатстване в документа УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ са силно дискриминиращи спрямо независимия културен сектор. Основните възпиращи бариери участниците в него да се възползват от схемата за безвъзмездна помощ са:	Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условията, при които сдружения на физически лица, могат да се ползват от защитата на закона, са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че

			1. Високия праг за Минималният размер на безвъзмездно финансиране от 100 000 лв. в т.12 ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да се намали на 20 000 лв. ОБОСНОВКА: Това би увеличило броя на очакваните бенефициери и конкретно би позволило на малките частни организации, каквито са повечето в независимия културен сектор, да се включат, тъй като техните разходи по представяне на продукцията им на Европейския пазар трудно биха достигнали минималния праг от 100 000 лв. *** 2. Изискването за банкова гаранция за допустимите по процедурата частни културни организации и еднолични търговци в т. 9.2. "Допустими категории разходи" ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да отпадне ОБОСНОВКА: Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. *** 3. Задължителното съфинансиране от страна на крайните получатели в т.11, което може да бъде само в парична форма ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Да се промени на: "може да бъде под формата на паричен и нефинансов принос - собствен и/или партньорски принос, собствени средства, доброволен труд, средства от други финансиращи програми и организации." ОБОСНОВКА: По-голямата част от организациите в независимия културен сектор нямат толкова голям обем свободен финансов ресурс и това условие е ограничаващо спрямо тях, а те са едни от целевите бенефициери по програмата. *** В допълнение към промяната на тези възпиращи бариери спрямо потенциалните бенефициери от независимия сектор искам да добавя и следните предложения:	касят защита интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците, обосновани в чл.4, а именно: „<i>Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна</i>“. Във връзка с горното е неправилно третирането на публикуваните Условия за кандидатстване по схемата като дискриминационни. Не се приема: (Минимален и максимален размер на безвъзмездно плащане) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творческите сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г. Не се приема: (Собствени средства) В проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектори“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства.
--	--	--	---	--

		4. ОТНОСНО "Критерии за оценка на допустимостта на кандидата:" т.2. ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Кандидатът е създаден не по-късно от 01.01.2020 г. – да отпадне ОБОСНОВКА: Ако се търси определено количество опит на кандидата, датата на регистрация няма особено значение, тъй като е налице критерий за брой реализирани проекти/инициативи. От друга страна подобно изискване би лишило от възможност млади културни дейци, които имат натрупан опит в по-отдавнашни културни организации, да се еманципират и да предложат самостоятелни проекти за реализация. *** ОТНОСНО: т.3. Кандидатът осъществява културна дейност през целия период от 01.01.2020 г. до момента без прекъсване – ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да отпадне ОБОСНОВКА: По време на пандемията (2020 -2022 г.) почти всички организации в сферата на живота изпълнителско изкуство бяха принудени да прекъсват многократно дейността си, при изпълнение на извънредните епидемични мерки, като през този период международната дейност беше силно ограничена. Това изискване дава привилегия организации, които са имали значително по-благоприятни условия за оцеляване и извършване на дейност, като например организациите, регистрирани в големите областни градове, за сметка на организациите, които развиват културна дейност в по-малко населените места и в по-бедните региони. *** 5. ОТНОСНО: т.14. с неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти), както и такива, които следва да възстановяват средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да се промени така: 14. по отношение на които са установени с влязъл в сила индивидуален административен акт: 1) неизпълнени договорни задължения към НФК (нереализирани и неотчетени в срок проекти) или 2) задължения за възстановяване на средства по	Не се приема: (т.2 и т. 3) Една от целите на Механизма за възстановяване и устойчивост е предоставяне на своевременна целева подкрепа на българските КТИ под формата на безвъзмездни средства за бързо възстановяване от последиците от COVID-19 пандемията. Ето защо е заложено изискването за „Устойчивост“ и същото е изведено чрез два обективни критерия – дата на регистрация на кандидата и непрекъснатост на професионалната дейност в сферата на културата за целия период от 01.01.2020 г. (периода на пандемия). Приема се частично: (5. ОТНОСНО: т. 14) Текстовете са прецизирани.
--	--	---	--

		одобрили, но некоректно реализирани проекти през изминали сесии на НФК. ОБОСНОВКА: Ако правилото остане в инициативно предложената редакция, ще е налице незаконосъобразност, доколкото в хипотезата на нерешен по надлежния ред със сила на присъдено нещо правен спор цяла група кандидати, по отношение на които има висящи дела, биха били изключени от участие само на база субективната представа на една от страните по спора, а именно – административния орган. Това би отворило пътя за съдебни процеси и би уронило доброто име на Фонда, като в същото време би противоречало и на основните му функции. II. Критерии за техническа и финансова оценка: Критерии за оценка за допустимостта, реалистичността и ефективността на всички предвидени разходи: 7. Общият размер на одобреното от Оценителната комисия безвъзмездно финансиране е не по-нисък от 100 000 лева. – да стане 30 000 лв. – мотивировката е представена по-горе. *** Критерии за оценка на качеството: 1.4. Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България – да стане: Продукция на кандидата или артист/и, ангажиран/и в реализацията на проекта е/са носител/и или има/т номинации на национални или международни награди. Мотивировка: Много малко от театралните, танцовите или циркови продукции участват във форуми, особено извън България, в които се присъждат награди. Много малко от фестивалите в Западна Европа имат награди. Наградите обикновено се връчват на самите автори/артисти, а не на продуциращата организация. Освен това този критерий би ограничил участието на млади артисти в различните области и би довело до ангажирането в голяма част от проектите на едни и същи творци, без оглед на реалната им необходимост и полезност за проекта. 1.5. Кандидатът демонстрира предварителна подготовка за участието в културния форум – да стане: Кандидатът демонстрира добра подготовка за участие в международни културни форуми. - или да отпадне.	Не се приема: (Критерии за техническа и финансова оценка) Изпълнението на инвестиция C11.I6 „Развитие на културните и творческите сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране, предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Освен това на оценителната комисия ще бъде вменено задължение за обективно оценяване на проектните предложения, което не предполага редуциране (при необходимост) на разходи до определен минимален праг. Не се приема: (Коментар по критерий 1.4) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. Не се приема: (Коментар по критерий 1.5) Подаването на ПИИ може да не съвпада времево с получената покана за участие и/или одобрение от организатора на конкретния форум.
--	--	---	---

		Мотивировка: След като се изисква потвърдително писмо от приемаща организация, то кандидатът е вече одобрен за гостуване и очевидно няма нужда да кандидатства с портфолио за този форум. *** 2. Качества на културния продукт/ продукция 2.1.Културният продукт/продукция е носител на минимум 3 национални и/или международни награди – да стане: Културният продукт/продукция притежава високи художествени качества и/или включва в екипа си доказали се професионалисти и/или засяга важна за обществото тема и/или предлага включване в културния живот на групи в неравностойно положения или социална изолация. Мотивировка: През последните 10 години са единици продукциите с повече от 3 национални и/или международни награди в областта на живите изпълнителски изкуства, а и не само. *** 2.2.Културният продукт е колаборация на международни участници и 2.3.Културният продукт представя българската култура и изкуство – не е ясно, дали двете точки се изключват взаимно или се допълват, като по този начин преимущество имат продукциите с международно участие, ако точките се кумулират. Препоръчваме да се изясни! Ако става въпрос за международна или национална копродукция, то логично кандидатът има партньори. В момента обаче по тази програма партньорите са недопустими. Тук двете условията и критериите за оценка влизат в частично противоречие. *** 3.Качества на форума 3.1. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 15 години – да стане Форумът, приемащата организация или локацията, на която се представя продукцията, е с доказана и утвърдена репутация и/или предполага успешно достигане на продукцията до местна и/или международна аудитория. 3.2. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 10 години и 3.3.Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 5 години – да отпаднат Мотивировка: Годишите, през които съществува един фестивал, театър, открита сцена или форум не са мярка за качество или	Не се приема: (Коментар по критерий 2.1) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира основания за добавяне на необективни и двусмислени условия в критериите за качество. Не се приема: (Коментар по критерии 2.2 и 2.3) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира противоречие в така цитираните критерии. Не се приема: (Коментар по критерии 3.1, 3.2 и 3.5) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост.
--	--	--	---

			ранг. Особено в областта на съвременния танц и цирк има множество нови, но високо реномирани форуми. 3.5.Форумът е отправил официална покана към кандидата за представяне на продукцията/ кандидатът гарантира участие в официалната програма на форума чрез представяне на селекция, или получена акредитация. – да стане Кандидатът декларира планираното представяне на произведението/продукта чрез: - (при участие в международен форум) представяне на селекция или покана; - писмо за потвърждение на гостуването на продукцията/представяне на произведението; - получена акредитация. Мотивировка: С тази корекция се разширяват възможностите за участие на организации с дейност в разнообразни сфери на изкуството и техни продукции.	
54.	enev_ivailo@abv.bg	12.01.2024	Представявам малка частна компания занимаваща се с театрална дейност. Създаване и разпространение. След като се запознахме с условия за кандидатстване по процедура „Български продукции от сектора на КТИ в платформите на отворените пазари за изкуства в ЕС“ откривам дискриминация спрямо независимия културен сектор. Има много пречки възпиращи участниците в него да се възползват от схемата за безвъзмездна помощ. Те са: 1. т.6. " Критерии за допустимост на кандидатите" ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Кандидатът е създаден не по-късно от 01.01.2020 г. – да отпадне МОТИВИРОВКА: Ние сме нова фирма но се занимаваме с театър от 16 години. През тези години имаме седем реализирани проекта но под шапката на друга организация. Ако се търси определено количество опит на кандидата, датата на регистрация няма особено значение. *** т.8 Дейности, допустими за финансиране т.8.1. Условия за допустимост на дейностите по инвестицията i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии; iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци и заводи за механично-биологично третиране;	Защитата от дискриминация е уредена в Закона за защита от дискриминация и се отнася до правата на всяко физическо лице на територията на Република България. Условията, при които сдружения на физически лица, могат да се ползват от защитата на закона, са уредени в чл. 3, ал. 2 при условие, че касаят защита интересите на отделните членове и/или служители на сдружението и се определят от признаците, обосновани в чл.4, а именно: <i>„Забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна“</i>. Във връзка с горното е неправилно третирането на публикуваните Условия за кандидатстване по схемата като дискриминационни. Не се приема: (Критерии за оценка на допустимостта на кандидата) Една от целите на Механизма за възстановяване и устойчивост е предоставяне на своевременна целева подкрепа на българските КТИ под формата на безвъзмездни средства за бързо възстановяване от последиците от COVID-19 пандемията. Ето защо е заложено изискването за „Устойчивост“ и същото е изведено чрез два обективни

		iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Да отпадне. МОТИВИРОВКА: Тези критерии са неотнормирани към дейностите в областта на културата и изкуството. *** 2. т. 9.2. "Допустими категории разходи" ..." като за обезпечаването допустимите по процедурата частни културни организации и еднолични търговци предоставят банкова гаранция, покриваща пълния размер на исканата авансова сума..." ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да отпадне МОТИВИРОВКА: Европейската комисия НЕ изисква банкова гаранция от бенефициерите си по програмите на Творческа Европа, където максималните безвъзмездни средства надхвърлят многократно размера на средствата по настоящите програми, част от ПВУ. *** 3. т.11 Задължителното съфинансиране от страна на крайните получатели, което може да бъде само в парична форма ПРЕДЛОЖЕНИЕ: Да се промени на: "може да бъде под формата на паричен и нефинансов принос - собствен и/или партньорски принос, собствени средства, доброволен труд, средства от други финансиращи програми и организации." МОТИВИРОВКА: По-голямата част от организациите в независимия културен сектор нямат толкова голям обем свободен финансов ресурс и това условие е ограничаващо спрямо тях, а те са едни от целевите бенефициери по програмата. *** 4. т.12 Висок праг за Минималния размер на безвъзмездно финансиране от 100 000 лв. ПРЕДЛОЖЕНИЕ: да се намали на 20 000 лв. МОТИВИРОВКА: Това би увеличило броя на очакваните бенефициенти и конкретно би позволило на малките частни организации, каквато е и нашата, да се включат, тъй като техните разходи по представяне на продукцията им на Европейския пазар трудно биха достигнали минималния праг от 100 000 лв. Още предложения: Критерии за оценка на качеството:	критерия – дата на регистрация на кандидата и непрекъснатост на професионалната дейност в сферата на културата за целия период от 01.01.2020 г. (периода на пандемия). Не се приема: (ПНЗВ) Съгласно чл. 2, ал. 6 на ПМС 114/ 08.06.2022 г., „При предоставяне на средства от Механизма и при тяхното разходване се подкрепят само инвестиции, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на чл. 2, т. 6 от Регламент (ЕС) 2021/241“. НФ „Култура“ в качеството си на СНД има задължение да следи спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване на последиците, определени в Плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки на принципа за ненанасяне на значителни вреди (ПНЗВ) (2021/C58/01). Не се приема: (Банкова гаранция) Изискванията за обезпечение на авансово плащане са определени в чл. 3а на ПМС 114/ 08.06.2022 г. БФП е финансиране на допустими реално извършени разходи в съответствие с чл. 226, пар. 1, б. а) от Регламент (ЕС) 1046/2018 г. Не се приема (Собствени средства) В Проект 42 от Инвестиция С11.16 „Развитие на културния и творческия сектор“ е заложено съфинансиране от бенефициентите по схемата под формата на собствени финансови средства. Не се приема: (Минималния размер на БФП) Изпълнението на инвестиция С11.16 „Развитие на културните и творчески сектори“ като цели и параметри е заложено в Решение за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на Плана за възстановяване и устойчивост на България, което не предполага възможност за премахване на праговете за безвъзмездно финансиране предвид факта, че това действие би довело до неизпълнение на заложените изисквания и невъзстановяване от Европейската комисия на
--	--	--	--

		Кандидатът е носител на минимум 3 международни награди извън България – да стане: Продукция на кандидата или артист/и, ангажиран/и в реализацията на проекта е/са носител/и или има/т номинации на минимум 3 национални или международни награди. Мотивировка: Много малко от театралните, танцовите или циркови продукции участват във форуми, особено извън България, в които се присъждат награди. Много малко от фестивалите в Западна Европа имат награди. Наградите обикновено се връчват на самите автори/артисти, а не на продуциращата организация. Освен това този критерий би ограничил участието на млади артисти в различните области и би довело до ангажирането в голяма част от проектите на едни и същи творци, без оглед на реалната им необходимост и полезност за проекта. Кандидатът демонстрира предварителна подготовка за участието в културния форум – да стане: Кандидатът демонстрира добра подготовка за участие в международни културни форуми. - или да отпадне. Мотивировка: След като се изисква потвърдително писмо от приемаща организация, то кандидатът е вече одобрен за гостуване и очевидно няма нужда да кандидатства с портфолио за този форум. *** Качества на културния продукт/ продукция Културният продукт/продукция е носител на минимум 3 национални и/или международни награди – да стане: Културният продукт/продукция притежава високи художествени качества и/или включва в екипа си доказали се професионалисти и/или засяга важна за обществото тема и/или предлага включване в културния живот на групи в неравностойно положение или социална изолация. Мотивировка: През последните 10 години са единици продукциите с повече от 3 национални и/или международни награди в областта на живите изпълнителски изкуства, а и не само. *** Културният продукт е колаборация на международни участници и 2.3.Културният продукт представя българската култура и изкуство – не е ясно, дали двете точки се изключват взаимно или се допълват, като по този начин преимущество	предвидените средства по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Не се приема: (Критерии за оценка на качеството) Критериите за качество са механизъм за осъществяване на подбор на проектни предложения в условия на ограничен бюджет, а не условие за допустимост на кандидатите. С избора на критериите за качество по процедурата и определяне на тяхната тежест се цели насочване на финансовите средства към проекти, гарантиращи максимално постигане на заложените цели по Механизма за възстановяване и устойчивост. НФ „Култура“ не намира основания за добавяне на необективни и двусмислени условия в критериите за качество.
--	--	---	---

			имат продукциите с международно участие, ако точките се кумулират. Препоръчваме да се изясни! Ако става въпрос за международна или национална копродукция, то логично кандидатът има партньори. В момента обаче по тази програма партньорите са недопустими. Тук двете условията и критериите за оценка влизат в частично противоречие. *** Качества на форума Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 15 години – да стане Форумът, приемащата организация или локацията, на която се представя продукцията, е с доказана и утвърдена репутация и/или предполага успешно достигане на продукцията до местна и/или международна аудитория. Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 10 години и 3.3.Форумът, на който се представя продукцията, е с доказана и утвърдена история от най-малко 5 години – да отпаднат Мотивировка: Годишите, през които съществува един фестивал, театър, открита сцена или форум не са мярка за качество или ранг. Особено в областта на съвременния танц и цирк има множество нови, но високо реномирани форуми. Форумът е отправил официална покана към кандидата за представяне на продукцията/ кандидатът гарантира участие в официалната програма на форума чрез представяне на селекция, или получена акредитация. – да стане Кандидатът декларира планираното представяне на произведението/продукта чрез: - (при участие в международен форум) представяне на селекция или покана; - писмо за потвърждение на гостуването на продукцията/представяне на произведението; - получена акредитация. Мотивировка: С тази корекция се разширяват възможностите за участие на организации с дейност в разнообразни сфери на изкуството и техни продукции.	
55.	muzikata_bulgariya@abv.bg	12.01.2024	Уважаеми представители на фонд "Култура", В каря на така дългото обществено обсъждане, моля положете усилия да пуснете за кандидатстване схемата по - бързо, тъй като срока на Плана за възстановяване и устойчивост тече, а ние очакваме схемата от доста време!	На този етап се разглеждат единствено предложения и възражения, които се отнасят до проекта на Условията за кандидатстване и изпълнение по процедурата.